

Bulgaren in Österreich
Българите
в Австрия

€ 2,50

24

10–12/2010

www.bulgaren.org

DI E INZIG E BULGARISCHE ZEITSCHRIFT IN ÖSTERREICH

„Тая гиздава Витоша“
Das hübsche Vitosha

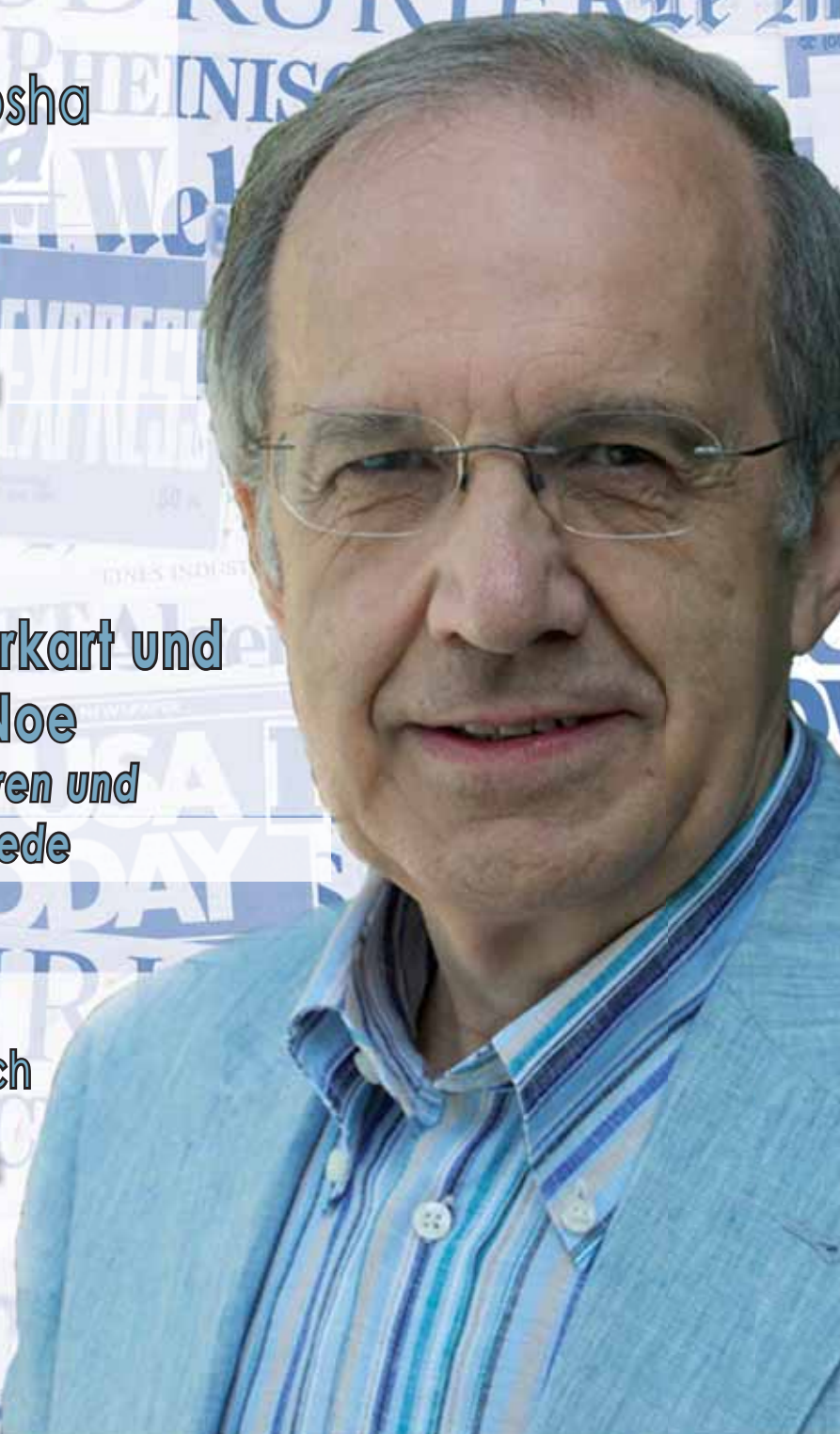
Проф. Роланд Буркарт и
маг. Матиас Ное
Без езикови бариери и
културни различия

Prof. Roland Burkart und
Mag. Mathias Noe
Ohne Sprachbarrieren und
kulturelle Unterschiede

Кратък футболен речник
Das kurze Fußball-Wörterbuch

Наръчник за оцеляване на
самотни мъже

Survival Guide für
einsame Männer

Editorial & Inhalt

Скъпи читатели,

Есента е вече тук. Заедно с нея с радост и вълнения започва семестърът за студентите. Как човек въпреки езиковата бариера може да се разбере с другите и да се справи, ни показват двама австрийци – преподавател и студент. Какво ги свързва с България, ще разберете от интервюто на стр. 5.

През този сезон всички футболни шампионати са в разгара си. Ето защо в помощ на жените публикуваме кратък футболен речник, а в случай че футболните фенки не се задържат много къщи, има нещо подходящо и за мъжете – наръчник за самотни силни половинки (стр. 22–23).

Ако пък и след като прочетете списанието гладът ви за информация не е утолен, можете да посетите нашия сайт www.bulgaren.org и новия ни блог *Melange Bulgaren*.

Ще бъдем отново заедно в началото на новата година, когато зимата ще е в стихията си.

Ваша Елица Караенева

Liebe LeserInnen,

Der Herbst ist schon da. Mit Herbstbeginn startet auch das neue Semester für viele Studenten, begleitet von einer gewissen Vorfreude und Aufregung. Wie man sich trotz Sprachbarrieren und kultureller Unterschiede verständigen und weiterkommen kann, zeigen uns zwei Österreicher. Wir stellen Ihnen Prof. Burkart und Mag. Mathias Noe vor. Was sie mit Bulgarien verbindet, erfahren Sie in dem Interview auf Seite 5.

Im Herbst haben auch alle Fußballmeisterschaften ihren Höhepunkt. Als Hilfe für die Damen bieten wir das kurze Fußball-Wörterbuch an (Seite 22). Falls einige der Damen doch große Fußballfans sind und während der Meisterschaften oft unterwegs sind, haben wir auch was Passendes für Sie, Männer – das Handbuch für einsame Männer (Seite 23).

Sie haben die ganze Zeitschrift schon gelesen? Und ihr Hunger auf neue Informationen ist noch nicht gestillt? Dann besuchen Sie doch auf unserer Internetseite www.bulgaren.org unseren neuen Blog *Melange Bulgaren*. Ich freue mich schon auf die nächste Ausgabe Anfang des neuen Jahres, wenn wir den Winter schon voll und ganz genießen können.

Ihre Redakteurin Elitsa Karaeneva

Aktuell

- 3–4 AUBG, oder die Herausforderung sich selbst zu finden (Bulgarisch und Deutsch)

Portrait

- 5–9 Prof. Roland Burkart und Mathias Noe (Bulgarisch und Deutsch)

Wir stellen vor...

- 10 Petko Dragoev (Bulgarisch und Deutsch)

Miniporrait

- 11 Die Bulgarin (Bulgarisch und Deutsch)

Finanzen/Gesetze/Ausbildung

- 12 Arbeiten Sie noch oder leiden Sie schon? (Bulgarisch und Deutsch)

- 13 Aktuelles von Financecoaching (Bulgarisch und Deutsch)

- 14–15 Pensions-Ausgleichzulage (Bulgarisch und Deutsch)

Das unbekannte Bulgarien

- 16 Das hübsche Vitosha (Bulgarisch und Deutsch)

Das unbekannte Österreich

- 17 Blumen, Schnee und Denker in Alpbach (Bulgarisch und Deutsch)

Geschichte

- 18–19 Bulgarische Druckwerke außerhalb Bulgariens (Bulgarisch und Deutsch)

Memoiren

- 20–21 Bulgarien in kleinen Schritten (Bulgarisch und Deutsch)

Projekte

- 22–23 Women vs. Men (Bulgarisch und Deutsch)

Für die Kinder

- 28 Spiel und Spaß (Bulgarisch und Deutsch)

Kultur & Information

- 24–25 Vergangene Ereignisse (Bulgarisch und Deutsch)

- 26–27 21. November (Bulgarisch und Deutsch)

- 26–27 Programm der bulgarischen Kirchen (Bulgarisch)

- 29–30 Kulturprogramm (Bulgarisch und Deutsch)

- 31 Kleinanzeigen (Bulgarisch und Deutsch)

IMPRESSUM

Herausgeber Kulturverein Bulgaren in Österreich

Chefredakteurin

Elitsa Karaeneva Devrnja

Stellv. Redakteurinnen:

Donika Tsvetanova

Elitsa Tsenova

Redaktion:

Bulgarisch

Maria Kasherova

Deutsch

Christina Oppermann-

Dimow

Dimana Piperova

Freie MitarbeiterInnen:

Irina Hantschl

Blaga Zlateva

Karolina Dimitrova

Silvana Trenkova

Petia Hristova

Lyudmila Handzhiyska

Graziela Stoyanov

Marin Donchev

Maria Koleva

Dragostina Teneva

Grafik & Design:

Elitsa Karaeneva Devrnja

Goran Devrnja

Julia Kovatchev (JUKO)

Ekaterina Langerova

Korrektor

Yordan Gergov

Lyubomira Dimitrova

Verteilung:

Tatyana Ribarska

Chavdar Ribarski

Marketing

Tatyana Ribarska

Druck

Prime Rate Kft.

Adresse

1020 Wien,

Vorgartenstrasse 122/460

www.bulgaren.org

E-Mail verein@bulgaren.org

Erscheinung

Bulgaren in Österreich

erscheint jeden

zweiten Monat

Preis € 2,50

Abonnement

Kulturverein Bulgaren in

Österreich,

Erste Bank, PLZ 20111,

Kontonr. 28714074000

ISSN 2074-2746 (Print)

ISSN 2074-8450 (Online)

AUBG, oder die Herausforderung, sich selbst zu finden

Es kommt der Moment, an dem Eltern und Kinder sich den schwierigen Fragen der Zukunft stellen müssen – welche Universität ist nicht nur die beste, sondern auch die passendste; wo bekommt man nicht nur eine qualitativ hochwertige Ausbildung, sondern auch eine gute Basis für das reale Leben.

TEXT Maria Koleva
ÜBERSETZUNG Dimana Piperova

Auf der Suche nach Alternativen wandte ich mich an Leute, die es dank ihrer guten Ausbildung geschafft haben, sich eine erfolgreiche Karriere aufzubauen. In Wien traf ich mich mit Emil Tsenov, Manager bei OMV Österreich, der als erster Jahrgang die Amerikanische Universität in Bulgarien (AUBG) absolvierte und danach seinen Magister an der INSEAD in Frankreich machte. Er erklärte mir die Vorteile des amerikanischen Bildungsmodells, basierend auf liberal arts, wobei sich der Student in den ersten zwei Jahren aus verschiedenen Richtungen Kurse aussuchen kann und danach entscheiden kann auf welchem Gebiet er sich spezialisieren möchte. „AUBG verschaffte mir eine ganz neue Sicht der Dinge. Dort lernte ich wie man Geschäfte macht. Diese Art der Ausbildung ist sehr flexibel und gibt einem eine weitreichende praktische Vorbereitung. Das macht einen Menschen anpassungsfähiger an neue Gegebenheiten.“

AUBG schaffte es in kürzester Zeit, nur 20 Jahre nach ihrer Gründung, durch die amerikanische und bulgarische Regierung, sich zu einer renommierten Universität zu wandeln. Wenn es um Entscheidungen rund ums Geld oder die Zukunft meiner Kinder geht, verlasse ich mich lieber auf meine eigenen Erfahrungen und mache mich daher auf den Weg nach Blagoevgrad (Bulgarien).

Das erste, womit mich die Universität beeindruckt, ist ihre unglaubliche Vielfalt: 53 % aller Studenten sind ausländischer Her-

kunft und kommen aus 40 verschiedenen Ländern. „AUBG bietet die Möglichkeit in eine multinationale Gesellschaft einzutauchen. Die Studenten, Professoren und Mitarbeiter kommen alle aus verschiedenen Ländern dieser Welt. Das schafft eine einzigartige Atmosphäre, in der man einen breiten Blick auf die Welt erlangt, sein Wissen um andere Kulturen

bereichert. Vor Allem wird das Zusammenarbeiten mit Menschen unterschiedlicher ethnischer und nationaler Herkunft erlernt“, teilt uns die Studentin Lacy Coup aus den USA mit.

Aufmerksam betrachte ich die modernen Gebäude des Universitätskomplexes *Skaptopara* und treffe motivierte und energische junge Menschen. Von ihnen erfahre ich, dass hier vor allem unabhängiges Wissen, Kreativität, flexible Ansichten und einwandfreie Kommunikation gefördert werden soll. Unterrichtet wird meist in kleinen Gruppen (ca. 24 Studenten), was einen individuellen Zugang zu jedem Studierenden, Zeit für Diskussionen und das Arbeiten an Projekten ermöglicht. Die Studenten wählen ihre Kurse selbst und haben so die Möglichkeit ihren Studienplan nach ihren eigenen Interessen auszurichten. Dadurch können sie sich selbst und die eigenen Stärken besser kennenlernen. Nicht selten absolvieren sie gleichzeitig zwei Studienrichtungen (z. B. Wirtschaft und Businessadministration), was wiederum ihre Berufschancen erweitert. Der Unterricht wird von erfahrenen Professoren geführt, die selbst von Universitäten wie Harvard oder Princeton kommen. Er motiviert die Studenten, sich Problemen zu stellen und nach Lösungen zu suchen. Statt nur abstraktes Wissen zu lernen, können sie ihr Wissen

bei praktischen Übungen und Simulationen unter Beweis stellen. „Das Umsetzen und Anwenden neuer Ideen sind der Kernpunkt der Ausbildung mit liberal arts“, sagt Didar Erdinch, Vorstand der akademischen Abteilung „Wirtschaft“.

Ich interessiere mich außerdem für die Möglichkeiten der Unterkunft. Es zeigt sich, dass die Universität das Zusammenleben der Studierenden in neuen und sehr modernen Studentenheimen fördert. Dort haben sie nicht nur die besten Bedingungen, um zu leben und zu lernen, sondern auch die Möglichkeit, miteinander zu kommunizieren und an unterschiedlichen Veranstaltungen teilzunehmen. So bekommen sie ein Gefühl von Zugehörigkeit, was auch Teil der Philosophie der Ausbildung nach liberal arts ist.

AUBG ist eine private Universität, deren Diplome auch international anerkannt werden. Eine Vielzahl an Stipendien gibt jungen Leuten die Möglichkeit, hier einen guten Start ins Leben zu bekommen. Es sind Programme für Arbeit, Kredite und Sommerpraktika vorhergesehen, die allesamt die Finanzierung des Studiums erleichtern sollen.

Die Absolventen der AUB ziehen schnell die Aufmerksamkeit von Unternehmen wie *Citigroup*, *CNN*, *Philips*, *IBM*, *Microsoft*, *Merrill Lynch* auf sich oder setzen ihre Ausbildung an anderen renommierten Universitäten fort. Es gibt wohl keinen besseren Beweis dafür, dass die Ausbildung an der AUBG eine gute Investition ist.

Ich habe die Antworten auf meine Fragen gefunden. Nun muss mein Kind nur noch die Hürde der Aufnahme bewältigen. ★

АУБ, или предизвикателството да намериш себе си

Идва момент, в който родителите и децата са изправени пред трудните въпроси за бъдещето – кой е не само най-добрият, но и най-подходящият университет; къде ще се получат не само качествени знания, но и умения за реалния живот.

ТЕКСТ Мария Колева

В търсене на алтернативи се обърнах за съвет към хора, успели да изградят успешна кариера благодарение на доброто си образование. Във Виена се срещнах с Емил Ценов, мениджър в О Ем Ви-Австрия, който е завършил първия випуск на Американския университет в България (АУБ), а след това е придобил магистърска степен от престижния INSEAD във Франция. Той ми разясни предимствата на американския модел на образование, базиран на liberal arts, при който студентът може да избира курсове от различни направления през първите 1–2 години, след което решава в коя област да специализира: „АУБ ми даде нов поглед към нещата, научи ме как се прави бизнес. Този тип образование е много гъвкав и дава широка практическа подготовка – така човек може да се адаптира по-лесно към различни сфери“.

Създаден преди 20 години по инициатива на американското и българското правителство, АУБ за кратко време успява да се превърне в уважавана институция. За решения, свързани с пари и с бъдещето на детето, искам да се осланям и на личните си впечатления и затова потеглям към Благоевград.

Първото, с което университетът ме поразява, е невероятното разнообразие и пъстрота – 53 % от студентите са чуждестранни и идват от 40 държави. „АУБ предлага невероятна възможност да бъдеш потопен в мултинационална общност. Студентите, преподавателите и служителите

идват от различни точки на света. Това създава неповторима среда за разширяване на мирогледа, обогатява познанията ни за други култури и ни учи как да работим с хора с различна етническа и национална принадлежност“, споделя студентката Лейси Коуп от САЩ.

Разглеждам внимателно модерните сгради в университетския комплекс „Скалтопара“ и срещам вдъхновени и енергични млади хора. От тях разбирам, че тук се насърчават независимото мислене, креативността, гъвкавата визия и отличната комуникация. Обучават се в малки групи – средно по 24-ма човека, което осигурява индивидуален подход към всекиго от тях, време за дискусии и работа по проекти. Студентите сами избират курсовете и настройват учебния си план според собствените си интереси. Това им дава възможност да опознаят по-добре себе си и да открият своите най-силни страни. Затова и нерядко те завършват по две специалности (бизнес администрация и икономика например), което разширява възможностите им за професионална реализация. Учебният процес, ръководен от опитни преподаватели, дошли от престижни университети като Харвардския и Принстънския, стимулира студентите да поставят и да решават проблеми, да търсят отговори. Вместо да учат абстрактни понятия, те имат възможност да прилагат знанията си в практически упражнения и симулации. „Създаването и прилагането на нови идеи е ядрото на образованието

liberal arts“, казва Дидар Ердинч, която оглавява академичното направление „Икономика“.

Интересувам се и от възможностите за настаняване. Оказва се, че университетът насърчава студентите да живеят в общестия, които са нови и изключително модерни. Там те имат прекрасни условия за живот и учене, но и възможност да общуват помежду си, да участват заедно в различните мероприятия. Така се изгражда усещане за общност и принадлежност, което също е част от философията на обучението в стил liberal arts.

АУБ е частен университет, акредитиран в САЩ и в България, чиято диплома се при-

знава в цял свят. Множество стипендии дават възможност на талантиливи млади хора да получат своя старт в живота именно тук. Предвидени са програми за работа в университета, за получаване на кредити, за летни бригади и стажове, които облекчават финансирането на следването.

Завършилите студенти бързо биват оценявани от международни компании като Citigroup, CNN, Philips, IBM, Microsoft, Merrill Lynch или продължават образованието си в реномирани университети. А какво по-добро доказателство за това, че образованието в АУБ е сигурна инвестиция.

Аз намерих отговорите на своите въпроси. Остава само детето ми да успее да прескочи високата летва за прием. ★

*Проф. Роланд Буркарт и
маг. Матиас Ное*

*Professor Roland Burkart und
Mag. Mathias Noe*

Без езикови бариери и културни различия

Ohne Sprachbarrieren und kulturelle Unterschiede

ИНТЕРВЮ и ПРЕВОД
Людмила Ханджийска

INTERVIEW Lyudmila Handzhiyska

Проф. Роланд Буркарт е известен учен в областта на масовите комуникации и преподавател във виенския Институт по журналистика и масови комуникации. Книгата му „Наука за комуникацията“ е популярен и високо ценен уведен труд в тази дисциплина в немскоезичните страни. От 1997 г. насам специалистът участва в съвместни проекти с преподаватели от журналистическия факултет на Софийския университет, като резултат от съвместната им работа е и преводът на изследването му на български език. Плод на тази обща дейност са и множество публикации, както и поредица от лекции. Последният продукт на научния обмен между двата университета е дипломната работа на Матиас Ное. Тя е интересна не само с това, че се занимава с професията „връзки с обществеността“ в България. Бившият студент по журналистика е провел и самото проучване на български език, като за целта е интервюирал известни български специалисти в тази област. В интервю за „Българите в Австрия“ двамата разказаха за гостоприемството на българите и за предимствата на межкултурната работа.

Professor Roland Burkart ist ein sehr bekannter Kommunikationswissenschaftler, der am Wiener Institut für Publizistik- und Kommunikationswissenschaft tätig ist. Sein Buch „Kommunikationswissenschaft. Grundlagen und Problemfelder“ (4. Auflage, Böhlau/UTB, 2002) gilt als Einführungswerk für Publizistikstudenten im deutschsprachigen Raum. Seit 1997 ist er an einer Zusammenarbeit mit Mitarbeitern aus der Publizistischen Fakultät in Sofia beteiligt. Mittlerweile ist sein Einführungswerk ins Bulgarische übersetzt worden, worauf er besonderes stolz ist. Aus dieser Zusammenarbeit sind weiters zahlreiche Publikationen und Vorlesungsreihen entstanden. Das letzte interessante Ergebnis dieser Kooperation ist die Diplomarbeit des ehemaligen Publizistikstudenten Mathias Noe. Die Arbeit ist nicht nur deswegen interessant, weil sie sich mit dem PR-Beruf (Public Relations) in Bulgarien beschäftigt. Diese umfangreiche Untersuchung hat Herr Noe auch auf Bulgarisch durchgeführt. Über die Gastfreundlichkeit der Bulgaren und die Möglichkeiten, die eine interkulturelle Zusammenarbeit bietet, sprachen die beiden mit „Die Bulgaren in Österreich“.

Професор Буркарт, откако съществува съвместната работа между Института по журналистика и масови комуникации-Виена и Факултета по журналистика и масова комуникация-София и в какво се състои тя?

Съвместната дейност между двата института съществува от 1997 г. Инициатор е г-жа Берка, която по онова време беше шеф на Австрийския институт за Източна и Югоизточна Европа в София. След падането на Берлинската стена този институт става излишен, но желанието за съвместна работа остава и тогава благодарение на усилията на проф. Минка Златева колегите от Софийския университет се свързаха с мен. Оттогава насам проф. Златева организира ежегодна научна конференция, която се радва на огромен интерес и още повече спомага за взаимната работа между двата факултета. По онова време също така държах лекции в Софийския университет, като основната тема беше „връзки с обществеността“. По нея съм разработвал собствен теоретичен модел и за мен беше изключително ценно и полезно да мога да го обсъждам и доразвивам с колеги от тази област в България. Особено се гордея с факта, че през 2000 г. моята книга „Наука за комуникациите“ беше отпечатана на български език. Проф. Златева беше така любезна да се заеме с превода ѝ. Не бих могъл да си представя по-подходящ човек за тази работа.

Какво е вашето впечатление от журналистическия факултет в София?

Много положително! Там са много активни и много практически насочени – понякога даже са прекалено съсредоточени в практическата страна на тази специалност. Затова пък трябва да ви кажа, че в немскоезичните университети журналистиката е прекалено теоретична. От една страна, това, че колегите в София наблягат на практическата страна на тази дисциплина, е добре. Но една академична институция не съществува само за да обучава студентите, а и за да ги учи как да разсъждават и да мислят абстрактно. Затова теоретичната част от обучението не трябва да се занемарява. Благодарение на общата ни дейност забелязах, че в журналистическия факултет в София все повече

Professor Burkart, seit wann existiert eine Zusammenarbeit zwischen den Instituten für Kommunikationswissenschaft in Wien und Sofia und woraus besteht diese Zusammenarbeit im Detail?

Diese Zusammenarbeit besteht prinzipiell seit 1997 und wurde von Frau Mag. Berka initiiert, die damals als Leiterin des österreichischen Ost- und Südosteuropa-Instituts in Sofia tätig war. Man hatte sich damals an mich gewandt, um eine Verbindung zwischen beiden Ländern herzustellen, was dank der Bemühungen von Professor Minka Zlateva schnell und problemlos gelang. Sie organisiert jedes Jahr eine wissenschaftliche Konferenz, die großes Interesse erregt und die Zusammenarbeit der Länder intensiviert. Ich habe mich damals in meinen Vorlesungsreihen stark auf das Thema Public Relations konzentriert und hier auch ein eigenes Modell entwickelt, über das ich mit vielen Fachleuten auch in Bulgarien diskutiert und reflektiert habe. Heute bin ich sehr stolz, sagen zu können, dass mein Buch „Kommunikationswissenschaft“, das im deutschsprachigen Raum als Einführungswerk anerkannt ist, im Jahr 2000 ins Bulgarische übersetzt wurde. Professor Zlateva hatte sich freundlicherweise bereit erklärt, diese Aufgabe zu übernehmen, und ich hätte mir auch niemand besseren vorstellen können.

Was für einen Eindruck haben sie insgesamt vom Institut für Kommunikationswissenschaft in Sofia?

Ich habe einen sehr guten Eindruck vom Institut! Arbeitsweise und Arbeitsstil sind sehr aktiv und praktisch – man könnte fast sagen, dass sie sogar oft lieber zur Praxis neigen. Fairerweise müssen wir uns eingestehen, dass wir im deutschsprachigen Raum oft zu theoretisch sind. Auf der einen Seite ist ein praktischer Ansatz gut, eine akademische Institution darf aber die Theorie niemals vernachlässigen. Durch die Kooperation ist mir klar geworden, dass sehr intensiv versucht wird, die theoretischen Fundierungen der gesamten Kommunikationswissenschaft sowie der Public Relations im Speziellen voranzutreiben. Ersteres fällt in gewisser Weise leichter, weil hier auf eine längere Tradition zurückgeblickt werden kann. Die Theorien der Public Relations sind im angloamerikanischen und deutschsprachigen Raum etwas relativ Neues. Auch Professor Zlateva hat im Zuge ihrer zweiten Habilitation die „Open-Windows“-Theorie entwickelt, die ich auch versuche in meinem neuen PR-Buch als

От ляво на дясно: г-н Бахмайер, г-жа Чолакова, проф. Златева и проф. Буркарт

V.l.n.r.: Herr Bachmaier, Frau Tcholakova, Prof. Zlateva und Prof. Burkart

се правят опити да се набляга на теорията – не само в сферата на масовите комуникации, а и в областта на връзките с обществеността. Научната работа в сферата на масовите комуникации е далеч по-благодатна, защото може да се опре на богата традиция. Теориите в сферата на връзките с обществеността в англо- и немскоезичната среда са сравнително нов феномен. Ето защо е още по-впечатляващ фактът, че проф. Златева е разработила собствена теория в тази сфера, т.нар. open-windows теория, която аз се опитвам да включа в новата си книга. Проф. Златева е един от многото учени от Софийския университет, които наистина създават ново знание и спомагат за развитието на тази наука.

Матиа, ти си учил два семестъра в България. Как се чувства един чуждестранен студент в София?

В София студентите по журналистика са малко и когато отгоре на всичко си чужденец, няма как да останеш незабелязан. За разлика от София във Виена журналистиката е масова специалност, което прави създаването на нови контакти в университета много трудно. В София не съм се сблъскавал с този проблем.

Професор Буркарт, къде се намират според вас разликите между PR бранша в България и в Австрия? Какво биха могли да научат PR специалистите в България от австрийските си колеги?

Р. Б.: Според мен българските PR специалисти са по-скоро склонни да гледат на различните комуникационни дисциплини като на едно и също нещо. Друга разлика е проблемът с корупцията. В тази връзка се сещам за една интересна история. По време на едно тържество в Дипломатическата академия във Виена беше повдигнат въпросът за корупцията в България. Тогава една българска писателка, която присъстваше на дискусиата, обясни, че българите са много сърдечни и че в България е много обичайно хората да си правят подаръци. При тази културна особеност е трудно да се различи къде започва и къде свършва корупцията.

М. Н.: По време на подготовката на дипломната ми работа много интензивно се занимавах с професията „връзки с обществеността“. Това, което отново ми направи впечатление във връзка

Ansatz einzugliedern. Sie ist eine von vielen Wissenschaftlern, die am Sofioter Institut wirklich etwas bewegen und ehrgeizig Forschungen vorantreiben.

Mathias, du hast zwei Semester lang in Bulgarien studiert. Wie fühlt man sich als ausländischer Student in Sofia?

In Sofia ist der Kreis der Kommunikationswissenschaftler überschaubar und man hat als Ausländer nicht das Gefühl, einer von vielen zu sein. In Wien sehen wir uns ja mit der Situation eines Massenstudiums konfrontiert und es ist teilweise sehr schwer, mit Menschen überhaupt in Kontakt zu kommen. Solche Probleme gibt es in Sofia nicht.

Professor Burkart, worin bestehen die Gemeinsamkeiten und Unterschiede in der PR-Branche zwischen Österreich und Bulgarien? Was haben die PR-Profis in Bulgarien im Vergleich zu den österreichischen noch zu lernen?

R. B.: Bulgarische Praktiker neigen eher dazu, die unterschiedlichen Disziplinen der Kommunikationswissenschaft in einen Topf zu werfen. Unterschiede zeigen sich beispielsweise auch in der Problematik der Korruption. Dazu eine kleine Anekdote: Bei einer Feier der diplomatischen Akademie wurde das Thema Korruption angesprochen. Eine anwesende bulgarische Schriftstellerin erklärte daraufhin, dass es in Bulgarien vollkommen üblich sei, Gästen ein Geschenk zu machen. Es stellt sich also die kulturspezifische Frage: Wo fängt Korruption an und wo hört sie auf?

M. N.: Ich habe mich im Zuge meiner Diplomarbeit ja intensiv mit dem PR-Beruf beschäftigt und dabei ist mir vor diesem kulturellen Hintergrund auch aufgefallen, dass bulgarische Praktiker nicht an einem gemeinsamen Strang ziehen. In Experteninterviews habe ich herausgehört, dass es in Bulgarien keinerlei Berufsgemeinschaft gibt. Es fehlt einfach ein Verband, der dafür sorgt, dass alle zusammenarbeiten. So ist aber kein Fortschritt in eine gemeinsame Richtung möglich und es fehlen auch Orientierungshilfen. Die bulgarischen PR-Praktiker wissen natürlich um die gemeinsamen Interessen, aber aufgrund persönlicher Animositäten ist es oft schwer bis unmöglich, alle unter einem Dach zu vereinen.

с културните различия, беше, че българските пиари не са обединени в съсловие. По време на интервютата, които проведох, ми беше обяснено, че в България няма съсловна организация, която да защитава интересите на работещите в този бранш. Просто липсва такъв съюз, който да се грижи за това всички да работят по едни и същи правила. Това е проблем, защото по този начин се възпрепятства бъдещото развитие на професията. Българските PR специалисти знаят, че имат общ интерес да се развиват в своята област и да се защитават взаимно, но поради лични вражди е много трудно или почти невъзможно всички да се обединят в една организация.

Матиас, как избра темата на дипломната ти работа да бъде за PR професията в България и как реши да проведеш проучването си на български език?

Всичко започна, когато реших да замина за България на студентски обмен по линия на програмата „Еразъм“. Тогава много исках да поживея за известно време в някоя от държавите от бившия Източен блок. Когато се информирах по-подробно къде бих могъл да отида, се оказа, че има едно свободно място в Софийския университет. Веднага започнах да посещавам курсове по български език към Института по славистика на Виенския университет. Там имах късмета да попадна на един много мотивиран и в същото време мотивиращ преподавател – д-р Садовски (вж. брой 22), който ме зарази с ентузиазма си. Благодарение на него за една година нивото на езика ми беше толкова добро, че можех да посещавам лекциите в Софийския университет на български, без да се притеснявам, че няма да разбирам. Когато престоят ми в София приключи, дойде време да пиша дипломна работа. След като бях прекарал толкова време в България и толкова ми беше харесало, беше повече от естествено да избира тема, свързана с тази държава. С помощта на проф. Буркарт успях да проведя наистина интересно изследване. Фактът, че той познаваше много хора от този бранш в София, ми помогна изключително, особено при набирането на контакти за интервюта.

Mathias, warum hast du dich damals entschieden, eine Diplomarbeit über den PR-Beruf in Bulgarien zu schreiben und diese Arbeit auf Bulgarisch durchzuführen?

Alles begann mit meinem Erasmus-Aufenthalt in Bulgarien. Ich hatte mich damals entschieden, für einige Zeit in den Osten zu gehen, und als ich mich genauer informierte, war zufällig noch ein Platz an der Sofioter Universität frei. Ich habe gleich Sprachkurse belegt und mich am Institut für Slawistik vorbereitet. Durch Glück traf ich dort auf den unheimlich motivierten und motivierenden Dr. Sadovski (*Ausgabe 22 der Zeitschrift*), der seine Energie auf mich übertragen hat. Innerhalb eines Jahres konnte ich mein Bulgarisch so weit verbessern, dass ich bereit war, die Vorlesungen auf Bulgarisch zu hören. Nach meinem Aufenthalt in Sofia begann ich mit den Vorbereitungen für meine Diplomarbeit und natürlich habe ich mir etwas ausgesucht, das in Verbindung mit Bulgarien steht. Dank der Unterstützung von Professor Burkart sind Arbeit wie auch Zusammenarbeit sehr gut gelungen, da er ausgezeichnete Verbindungen nach Sofia unterhält. Alle, die in diesem Bereich der Kommunikationswissenschaft tätig sind, kennen seinen Namen – er ist sozusagen ein Wegbereiter. Das ist mir natürlich vor allem bei der Suche nach Interviewkontakten zugute gekommen.

Professor Burkart, wo liegen die Vor- und Nachteile bzw. Hindernisse und Hürden für einen Wissenschaftler, der ein fremdes Land erforscht?

Wenn wir einmal vom Sprachproblem bzw. der Sprachbarriere absehen, sehe ich nur Vorteile. Diese bestehen für beide Seiten. Wir haben sonst auch keine Möglichkeit, Informationen über die dortige Kommunikationsbranche zu erhalten. Ich denke es ist großartig, wenn man sich über Grenzen, Sprachbarrieren und kulturelle Unterschiede hinweg austauschen kann. Das ist wechselseitig Anregend und bietet Vorteile, die man auf beiden Seiten für die Zukunft nutzen kann. Die von Professor Zlateva entwickelte Theorie ist ja auch eine sehr spannende Sache – wie hätte ich diesen Ansatz jemals kennen lernen können?

Mathias, welche Eindrücke und Erfahrungen hast du in Bezug auf PR während deines Aufenthalts in Bulgarien gesammelt?

„Прекрасно е да обменяш опит и знания, без да си възпрепятстван от езиковите бариери и културните различия“

„Es ist großartig, wenn man sich über Grenzen, Sprachbarrieren und kulturelle Unterschiede hinweg austauschen kann“

Проф. Буркарт, според вас кои са предимствата и кои недостатъците за един изследовател, който изучава процеси и явления в чужда за него държава?

Единственият недостатък на подобен вид дейност е езиковата бариера. Отвъд нея виждам само предимства, и то за двете страни в този процес. Ние нямаме друга възможност да черпим достоверна информация за това как се развива нашата наука в държави като България. Според мен шансът да обменяш опит и знания, без да си възпрепятстван от езиковите бариери и културните различия, е нещо изключително ценно. Такава съвместна работа е вълнуваща и полезна и за двете страни и може да е от голяма полза в бъдеще. Например теорията, разработена от проф. Златева, е нещо много интересно. Как щях да разбера за нейното съществуване, ако не поддържах контакт с нея и екипа ѝ...

Матиас, може ли да обобщиш накратко какви са впечатленията ти от професията на пиарите в България, след като си се занимавал по-подробно с тази тема в дипломната си работа?

Основно ми направиха впечатление неща, свързани с културните различия между България и Австрия. Например липсата на професионална общност е нещо, което силно ме впечатли – всеки си гледа в своята паница и не желае с общи усилия да подобри собственото си положение. Иначе от темите, които обсъждах с българските PR експерти, останах с впечатлението, че пиарът в България е на много добро ниво. За да се развива и напредва, е важно да се създаде браншова организация, която да защитава интересите на отделните агенции. Чак тогава може да се състоят дебати за етиката в пиара. Например в Австрия Комисията за етика в пиара съществува едва от 2008 г. У нас това също е нещо ново и тепърва предстои да се развива. Тази крачка към обособяване на професионални стандарти в областта на пиара ще се случи и в България. В момента съществуват реално организации, които се занимават с този проблем, но те не са представителни. На тях не се гледа с добро око от специалистите. Даже наскоро беше създадена Българската конфедерация за връзки с обществеността. Тя се състои от седем браншови организации. Само че досега не съм попадал на тяхна интернет страница. Убеден съм, че положително развитие в тази област ще има, но засега резултатите не са видими. ★

Mir sind vor allem Dinge in Bulgarien aufgefallen, die in erster Linie auf Mentalitätsunterschiede und kulturelle Besonderheiten hinweisen. Beispielsweise diese Zersplittertheit – viele Leute kochen ihr eigenes Süppchen und weigern sich, gemeinsam etwas vorzubringen. Von den Themen, die ich mit bulgarischen Experten diskutiert habe, habe ich den Eindruck, dass die PR auf einem sehr hohen Niveau ist. Für eine Entwicklung der bulgarischen PR muss es aber trotzdem Thema sein, diesen Zusammenschluss zu wagen und als Gemeinschaft zu agieren. Erst dann wird es auch möglich sein, über Berufsethik sinnvoll zu sprechen. In Österreich existiert der PR-Rat ja auch erst seit 2008 – das ist also auch für uns eine neue Sache. Genau das fehlt in Bulgarien aber noch. Momentan gibt es viele einzelne Institutionen, die sich mit Ethik in der PR auseinandersetzen, aber eben nicht repräsentativ sind. Sie werden von den Praktikern weder anerkannt noch wertgeschätzt. Vor kurzem ist die sogenannte Konföderation der Berufsverbände gegründet worden. Diese umfasst 7 Berufsverbände, auf die ich im Zuge meiner Recherchen gestoßen bin. Allerdings habe ich bisher keine Homepage von dieser Organisation gefunden. Ich bin sicher, dass es in Zukunft Weiterentwicklungen geben wird, aber bisher sind diese noch nicht sichtbar. ★

Петко Драгоев:

Печелил съм всеки финал,
на който съм играл

„Цифрата 1 ми е любима“. Шака отговаря разстроеният Петко на учителката в детската градина, която го успокоява, че второ място е добро постижение. Днес Петко Драгоев е на 14 години и разбира се – мечтае да е номер 1 в света на мъжкия тенис.

ТЕКСТ Елица Ценова
СНИМКИ Архив на Петко Драгоев

Всичко започва с една тенис ракета, донесена му от неговата леля Катя от „Уимбълдън“. Така спортът се оказва най-добрият начин за изразходване на енергията на буйното 6-годишно момче от София. Бързо обаче става очевидно, че Петко има талант, и заменя „Славия“ с известната академия на Ник Болетиери в САЩ. От четири години тренира сериозно в Leistungszentrum в Линц с личен треньор Юрген Вабер, който е наставник и на Сибиле Бамер (85-а в световната ранглиста), а от миналата година е и треньор на австрийския отбор за „Фед Къп“. „Юрген е по-строг и по-взискателен от другите ми треньори. Той винаги иска да си на лимита на възможностите си“, споделя Петко за своя наставник.

Сериозната работа дава резултати и наградите от турнири се множат. Амбициозният ученик, който все още се състезава в юношеската група до 16-годишна възраст, досега е спечелил девет купи и три медала. Петко бърза да отбележи, че на международни турнири участва от името на България. Голямата му гордост е, че всеки път, когато е играл на финал, е печелил.

От 1 септември т.г. младата тенис надежда вече е проф. Това означава, че тренировките му започват в 8,30 ч. с фитнес, приключват в 19,30 ч. с упражнения за бързина и включват много, много тенис. Има и специални часове за психическа подготовка. „Много е важно по време на мач спортистът да запази баланс – разсъждава Петко. – Имам два случая, в които водех убедително, но загубих. Първия път, защото се поддадох на провокациите на противника и се ядосах, а втория – защото го подцених“. Неслучайно Федерер е фаворитът на Петко – топтенисистът не само играе отлично, но е и много хладнокръвен.

С тази интензивност на тренировките с помощта на професионалния екип, с който работи, с много воля и упоритост Петко вярва, че след три години вече ще участва в мъжките турнири Futures и Challengers. А защо не и да подобри постижението на Бекер за най-млад участник (17 г.), спечелил „Уимбълдън“. Нали първата му ракета е донесена оттам. И това ако не е знак! ★

Petko Dragoev:

Ich habe jedes Finale gewonnen,
an dem ich teilgenommen habe

„Die Nummer 1 ist mein Favorit“. Diese Antwort gibt der aufgeregte Petko seiner Kindergärtnerin, als sie ihn beruhigt, dass der zweite Platz auch schon eine Leistung sei. Petko Dragoev ist heute 14 Jahre alt und natürlich träumt er, die Nummer 1 im Herrentennis zu sein.

TEXT Elitsa Tsenova
ÜBERSETZUNG Graziela Stoyanov
FOTOS Archiv Petko Dragoev

Es beginnt alles mit einem Tennisschläger, den ihm seine Tante Katja aus Wimbledon mitgebracht hat. Für den aufgeweckten sechsjährigen Jungen aus Sofia war ab sofort Tennissport die beste Art, seine Energie auszuleben. Es wurde schnell klar, dass Petko sehr talentiert ist. Er hat die Tennismannschaft Slavia (Sofia) mit der berühmten Akademie der Bollettieri in USA ersetzt. Seit 4 Jahren trainiert er ernsthaft im Leistungszentrum in Linz mit seinem persönlichen Trainer Jürgen Waber, der auch Sybille Bammer (Platz 85 in der Weltrangliste) trainiert und seit letztem Jahr Trainer der österreichischen Mannschaft für den Fed Cup ist. „Jürgen ist strenger und fordernder als meine anderen Trainer. Er will immer, dass ich bis zum Limit meiner Möglichkeiten gehe“, sagt Petko über seinen Mentor.

Die harte Arbeit zeigt Erfolg und die Turniere und Preise werden mehr – 9 Pokale und 3 Medaillen gewann der ehrgeizige Schüler, der noch im Wettbewerb in der Gruppe der Jugendlichen bis 16 Jahre spielt. Petko will bei internationalen Turnieren für Bulgarien antreten. Sein Stolz ist, dass er jedes Mal gewonnen hat, wenn er bis zum Finale gekommen ist.

Ab 1. September 2010 ist er bereits Profi. Dies bedeutet, dass das Training um 8.30h mit Fitness beginnt und um 19.30h mit Übungen für Geschwindigkeit endet und viel, viel Tennis beinhaltet. Es gibt auch spezielle Stunden für die mentale Vorbereitung. „Es ist sehr wichtig, dass der Sportler während des Spiels das innere Gleichgewicht beibehalten kann – sagt Petko. – Ich habe zwei Fälle, in denen ich überzeugend geführt, aber verloren habe. Das erste Mal haben mich die Provokationen des Gegners wütend gemacht und das zweite Mal, weil ich ihn unterschätzt habe.“ Federer ist nicht zufällig Petko's Favorit – er spielt nicht nur gut, sondern er ist auch sehr cool.

Mit dieser Intensität des Trainings, mit Hilfe des professionellen Teams, mit dem er arbeitet, mit viel Willen und Hartnäckigkeit glaubt Petko, dass er schon in drei Jahren an den Herrenturnieren Futures und Challengers teilnehmen wird. Und warum nicht die Leistung von Boris Becker, mit 17 Jahren der jüngste Spieler, der Wimbledon gewonnen hat, zu überbieten? Sein erstes Raket wurde ja von Wimbledon gebracht. Und wenn das nicht ein Zeichen ist! ★

Петко с треньора си Юрген Вабер
Petko mit Trainer Jürgen Waber

„Българката“ – първият български кетъринг и кафе-театър в Австрия

Златка Бойчева живее в Австрия от 22 години. По професия е преводач и има непреодолимо влечение към хубавата кухня и театъра. През 1996 г. заедно със своя съпруг отварят бистро и кетъринг „Да Рори“.

„Българката“

ТЕКСТ Доника Цветанова

Кетъринг фирмата вече 15 години предлага и българска кухня. Изключително важни за Златка Бойчева са „традиционните вкусове, но поднесени и представени в осъвременен и елегантен вид“. За отличителна визия на българския кетъринг тя се спира на известната картина „Мома от Калотинци“ на Владимир Димитров-Майстора (1882–1960), защото „винаги се е вълнувала от българското и в частност – от българката като носител на физическа и духовна красота, дързост и предприемчивост“.

Удовлетворението

Златка Бойчева споделя, че най-големите поръчки на кетъринга с българска кухня най-често са правени от чужденци. Незабравим момент за нея ще остане поръчка за вечеря, на която е трябвало да бъдат представени шест страни и един континент – не само като кухня, но и като култура на съответната страна. Заедно с екипа си подготвят за гостите на вечерта незабравимо културно-кулинарно преживяване. Така българката събира своите две големи страсти – кулинарията и културата, в едно.

Социалните ангажменти

За четвърти пореден път през 2009 г. кетъринг „Българката“ организира благотворителен предколеден дамски коктейл, на който гостите имаха възможност да се срещнат с изтъкнати българки и да подкрепят нуждаещи се млади хора в България.

Театърът

От две години г-жа Бойчева с много желание и любов се отдава и на другата си голяма страст – театъра. Вече трети сезон първият български кафе-театър във Виена „Българката“ представя на любопитната публика най-големите имена на българската

любовна лирика, моноспектакли, драматични сюжети. Нуждата от подобен „повод за среща“ и „клубно настроение“ се оказва голяма и хората приемат с ентузиазъм възможността да „общуват на друго ниво, посредством езика на театъра“. Повече подробности за тази инициатива очаквайте в следващите броеве на списанието. ★

Die Bulgarin – das erste bulgarische Catering und Theatercafe in Österreich

Zlatka Bojtcheva lebt seit 22 Jahren in Österreich. Sie ist Dolmetscherin von Beruf und empfindet große Begeisterung für eine gute Küche und für das Theater. 1996 gründete sie gemeinsam mit ihrem Mann das italienische Bistro Da Rori.

TEXT Donika Tsvetanova
ÜBERSETZUNG Silvana Trenkova

Die Cateringfirma

Die Cateringfirma existiert seit 15 Jahren und bietet auch bulgarische Küche. Besonders wichtig für Zlatka Bojtcheva ist, dass „der traditionelle Geschmack in einer modernen und eleganten Form präsentiert wird“. Als Logo des Caterings wählte sie das berühmte Bild „Moma ot Kalotinci“ („Ein Mädchen aus Kalotinci“) des bulgarischen Malers Vladimir Dimitrov, genannt Der Meister (1882–1960), weil sie „das Bulgarische und besonders die Bulgarin als Verkörperung körperlicher und geistiger Schönheit, Kühnheit und Unternehmungslust sie immer begeistert hat“.

Die Genugtuung

Frau Bojtcheva erzählt, dass die größten Aufträge für ein Catering mit bulgarischen Speisen von ausländischen Kunden gekommen sind. In besonderer Erinnerung für sie bleibt der Auftrag, bei dem sechs Länder und ein Kontinent vorgestellt werden sollten. Es sollte nicht nur die Küche des entsprechenden Landes, sondern auch seine Kultur präsentiert werden. Gemeinsam mit ihrem Team bereitete sie ein unvergessliches kulinarisch-kulturelles Erlebnis zu. Auf diese Art und Weise vereinte sie in einem ihre zwei größten Leidenschaften – das Kochen und die Kultur.

Die sozialen Engagements

2009 lud die Cateringfirma *Die Bulgarin* zum vierten Mal zu einem wohlthätigen weihnachtlichen Damencocktail, bei dem die Gäste die Möglichkeit hatten, prominente Bulgarinnen zu treffen und dabei auch bedürftige junge Menschen in Bulgarien zu unterstützen.

Das Theater

Seit 2 Jahren widmet sich Frau Bojtcheva mit viel Begeisterung und Liebe ihrer zweiten Leidenschaft – dem Theater. Das erste bulgarische Theatercafe in Wien präsentiert dem interessierten Publikum große Namen der bulgarischen Liebeslyrik, One-Man-(Woman)-Shows und Theaterstücke.

Die Möglichkeit der Begegnung bei einem solchen Anlass mit ihrer „Clubstimmung“ wird gerne wahrgenommen und die Leute genießen es „auf einem anderen Niveau, durch die Sprache des Theaters zu kommunizieren“. Weitere Infos über diese Initiative erwarten Sie in den kommenden Ausgaben. ★

Соня Радац е председател на Института по систематично обучение и тренировка с центри в Виена и в Хамбург, автор на 12 книги, издател на списанието за мениджмънт „Организация на учещите“, доцент в международни университети. За жизненото си дело като писател получава немската Награда за обществена и организационна кибернетика.

Sonja Radatz ist Vorsitzende der Geschäftsführung des Instituts für Systemisches Coaching und Training mit Standorten in Wien und Hamburg, Autorin von 12 Büchern, Herausgeberin der Management-Zeitschrift Lernenden Organisation (LO), Dozentin an internationalen Universitäten. 2003 wurde ihr für ihr Lebenswerk der Deutsche Preis für Gesellschafts- und Organisationskybernetik verliehen.

Работите ли все още, или вече страдате?

ТЕКСТ Соня Радац

Малцина говорят с въодушевление за работата си. Очевидно степента на неудовлетвореност на работното място е висока, а причините за това са разнообразни.

■ **Първо има поле за изяви.** Най-късно при втората работа трябва вече да сме разбрали, че винаги ни се обещава „цветна градина“, а всъщност трябва да отговаряме за едно изсъхнало, чисто и безкрайно поле от зеленчуци.

■ **Има шефове.** Както и да ги погледне човек, все имат недостатъци. Говорят тогава, когато е по-добре да мълчат; обират лаврите от работата, която подчинените им са изпълнили с пот на челото; опитват се на всички проекти да сложат своя почерк; тръгват си към къщи с идеите на служителите си...

■ **Има ги и колегите,** част от екипа ни или на работното ни място – това са тези тесногръдите, тези, които, видиш ли, били в преждевременна деменция и забравили, че има определени условия, които трябва да се спазват, че има колеги, с които трябва да работят ръка за ръка, и че има информация, която се предава на други и увеличава възможността за персонални постижения.

■ **Има и сътрудници.** Това е нещо съвсем друго. Размишленията, както изглежда, са им чужди, оплакват се, когато изобщо не са вземани под внимание, а когато им се възложи някаква отговорност, ледено я прехвърлят на другите служители; всяка грешка се приписва от един на друг. По принцип знания изобщо не се предават нататък...

Можем да опишем всички причини за своята неудовлетвореност в детайли и да изготвим комплексно представяне. Съзнателно няма да го направим. Изхождаме от това, че не се тормозим „ей така“. Представете си пожар: той не възниква „ей така“ и не се разпространява „ей така“. За да се поддържа огънят, трябва кислород. И така сами го захранваме всеки ден. С други думи, ние сами сме виновни за това, че се тормозим. Естествено, „не можем иначе“. Или напротив? ★

Arbeiten Sie noch oder leiden Sie schon?

TEXT Sonja Radatz

Nur wenige schwärmen von ihrem Job. Der Leidensfaktor am Arbeitsplatz ist offensichtlich immens hoch – und die Leidensgründe sind vielfältig.

■ **Da gibt es zunächst unser Aufgabenfeld.** Spätestens beim zweiten Job müssten wir's eigentlich wissen, dass uns immer ein „Rosengarten“ versprochen wird, und wir dann ein verdorrtes, schier endlos sich erstreckendes Gemüsegeld zu betreuen haben.

■ **Da gibt es Chefs und Chefinnen.** Wohin man auch blickt – sie sind scheinbar immer unzulänglich. Sprechen dann, wenn sie besser schweigen sollten; kassieren die Lorbeeren für die Arbeit, die ihre MitarbeiterInnen im Schweiß ihres Angesichts verrichten; versuchen ständig, allen Projekten ihren Stempel aufzudrücken; gehen mit den Ideen ihrer MitarbeiterInnen hausieren...

■ **Da gibt es KollegInnen im Team und an den Schnittstellen** – das sind die mit dem Tunnelblick, die in vorzeitiger Demenz offenbar irgendwann einmal vergessen haben, dass es einzuhaltende Rahmenbedingungen gibt; dass es KollegInnen gibt, mit denen sie vielleicht Hand in Hand arbeiten sollten; und dass es Informationen gibt, deren Weitergabe die Chance auf eine kundengerechte Leistung dramatisch erhöht.

■ **Da gibt es MitarbeiterInnen,** die sind ein Kapitel für sich. Mit- oder Nachdenken ist ihnen allem Anschein nach fremd; sie beschwerten sich, wenn sie nicht einbezogen werden – und werden sie zur Verantwortung gezogen, dann delegieren sie eiskalt an die Vorgesetzten zurück; jeder Fehler wird einem anderen zu- oder untergeschoben; Wissen wird prinzipiell nicht weitergegeben...

Nun könnten wir alle Gründe für unser Leiden bis ins Detail beschreiben und eine komplexe Darstellung anfertigen. Das tun wir hier bewusst nicht. Wir gehen davon aus, dass wir nicht „einfach so“ leiden. Denken Sie nur an ein Feuer: Es entfacht sich nicht „einfach so“ und es brennt nicht „einfach so“ weiter. Um ein Feuer aufrecht zu erhalten, brauchen wir Sauerstoff. Und den führen wir selbst jeden Tag zu. Mit anderen Worten: Wir schaffen unser Leiden jeden Tag selbst. Natürlich „können wir meist gar nicht anders“. Oder doch? ★

Werbung

FINANCECOACHING

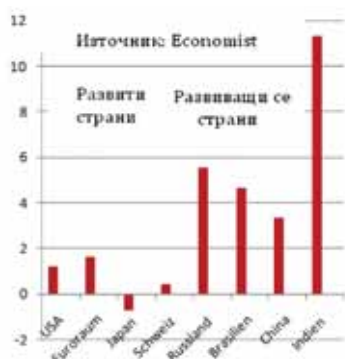
KAPITALANLAGEN FINANZIERUNGEN VERSICHERUNGEN

FINANCECOACHING Pissareva – Schmid OEG; 1160 Wien, Bachgasse 6
Tel.: (01) 585 65 18; Fax: (01) 585 65 18-34; Internet: www.financecoaching.at
Mobil: 0043 699 19580421 e-mail: office@financecoaching.at

АКТУАЛНО ОТ Financecoaching

ТЕКСТ Маг. Анета Писарева
ПРЕВОД Кристиана Петрова

Общи положения. Икономиката в Европа е във възход, докато тази в САЩ отслабва. Това противоречи на досегашния опит. Повишаването на стойността на долара с почти 20 % от началото на годината може да бъде обяснено с високите държавни дългове в Южна Европа. Говори се, че няма инфлация. Темповете на повишаване на цените в развитите страни са ниски, но е налице значително обезценяване на парите в развиващите се държави, при положение че точно те доведоха до спад на цените в световен мащаб през последните 20 години чрез ниските разходи за труд. Свикнали сме на относително редки рецесии. В бъдеще те могат да бъдат почести, въпреки че не са бедствие, а икономически закон на природата.

Капиталови инвестиции. Развиващите се пазари ще имат водеща роля през 2030. Според актуално проучване на Golden Sachs Group през следващите 20 години пазарният дял на развиващите се страни ще се увеличи драстично, което вероятно ще доведе до оставането в сянка на утвърдилите се вече развити страни. До 2030 Китай може да достигне по-висока пазарна капитализация от тази в САЩ. Благодарение на въведените иновации в сферата на информационните технологии, здравеопазването и алтернативните енергийни източници тези икономически отрасли се развиват по-бързо.

Финансиране. Швейцарският франк се котира по курс едва 1,28 франка за 1 евро. При курс 1,35 Швейцарската национална банка напразно интервенира на валутния пазар в желанието си да прекрати прекомерното поскъпване. Лихвите в САЩ и в Европа са паднали до рекордно ниски нива, а нивото на рефинансиранията е небивало високо. Световните лихвени проценти са на дъното на актуалния си цикъл.

Недвижимо имущество. След 1 септември 2010 при сключване на договор за наем на жилище или еднофамилна къща до три години, комисионата на брокера ще е в размер на един месечен наем, а за договори над три години – на два наема. Обявите за наем трябва да съдържат информация за пълния му размер, с всички включени разходи по жилището, и отделно от това единичните разходи да бъдат представени в детайли. ★

Aktuelles von Financecoaching

TEXT Mag. Aneta Pissareva

Allgemein. Die Wirtschaft in Europa boomt, in den USA liegt sie darnieder. Das widerspricht jeder bisherigen Erfahrung. Der US-Dollar hat sich seit Jahresbeginn um fast 20 % aufgewertet, eine Zeitlang konnte das noch mit den hohen Staatschulden in Südeuropa erklärt werden. Man sagt, es gäbe keine Inflation, die Preissteigerungsraten in den Industrieländern seien niedrig. Jedoch gibt es in den Schwellenländern eine erhebliche Geldentwertung, dabei waren es diese Länder, die in den letzten 20 Jahren mit niedrigen Lohnkosten der Welt die Preissteigerungen im Rahmen hielten. An die relativ seltenen Rezessionen haben wir uns gewöhnt.

In Zukunft könnten sie häufiger auftreten, dennoch sind sie keine Katastrophe, sondern eher ein ökonomisches Naturgesetz.

Kapitalanlagen. Emerging Märkte übernehmen Führungsrolle in 2030: das Aktienmarkt-Volumen der Schwellenländer wächst überproportional in den kommenden 20 Jahren. wahrscheinlich

wird es die etablierten Industrieländer in den Schatten stellen, so Goldman Sachs in einer aktuellen Analyse. China könnte dabei bis 2030 eine höhere Marktkapitalisierung aufweisen als die USA. IT, Gesundheitssektor und alternative Energien sind die wachsenden Wirtschaftszweige, der wichtigste Motor dafür dürften signifikante Innovationen sein.

Finanzierungen. Der Schweizer Franken notiert nur noch bei 1,28 Franken gegen den Euro. Bei 1,35 hatte die Schweizer Notenbank noch vergeblich interveniert, um eine zu starke Aufwertung zu verhindern. Die Zinsen in den USA und in Europa sind auf ein Allzeit-Tief gefallen, Refinanzierung wird in Anspruch genommen wie nie zuvor. Woher kommen die Mittel? Die weltweiten Zinsen haben einen zyklischen Tiefstand erreicht.

Immobilien. Ab 1. September 2010 sind bei der Vermittlung von Wohnungsmietverträgen bzw. Mietverträgen für Einfamilienhäuser bis zu 3 Jahren max. eine Monatsmiete, bei Mietverträgen über 3 Jahre max. – zwei Monatsmieten Provision erlaubt. In Inseraten müssen die monatliche Gesamtbelastung als auch die Einzelkosten (BK, Heizkosten, Miete) detailliert dargestellt sein. ★

Пенсионната добавка в Австрия и европейското право

*Всеки от третата възраст с
обичайно местопребиваване в Австрия –
с право на пенсионна добавка*

ТЕКСТ Адвокат Борис Методиев
Тел. 0043 (0) 650 968 59 48
E-Mail boris@metodiev.at

Всеки пенсионер (вкл. сираци и вдовици) с обичайно местопребиваване в Австрия има право на пенсионна добавка (Ausgleichszulage), ако неговият общ доход, т.е. пенсия, плюс другите му евентуални доходи (вкл. тези на съпругата), както и доходи от евентуалното му право на издръжка (от работещи деца т.н.) не отговарят на законоустановен минимален доход (Richtsatz). Това правило важи и за всички граждани на Европейския съюз (ЕС), които получават пенсии в страна – членка на ЕС (например Португалия или България), и имат обичайно местопребиваване в Австрия.

Pension- Ausgleichzulage in Österreich und das Europarecht

*Jeder Pensionsbezieher, der seinen
gewöhnlichen Aufenthalt in Österreich
hat, ist berechtigt eine Ausgleichszulage
zu bekommen*

TEXT Advokatur Mag. Boris Metodiev
Tel. 0043 (0) 650 968 59 48
E-Mail boris@metodiev.at

Jeder Pensionsbezieher, der seinen gewöhnlichen Aufenthalt in Österreich hat (einschließlich Witwen- und Waisenzulage), ist berechtigt eine Ausgleichszulage (Pension-Ausgleichszulage) zu bekommen. Die Bedingung: Das Gesamteinkommen erreicht nicht das gesetzliche Mindesteinkommen (Richtsatz). Das Gesamteinkommen besteht aus Pension plus eventuelles anderes Einkommen, inkl. Einkommen des Ehepartners und eventuelles Einkommen aus Unterhaltsansprüchen (z. B. gegenüber berufstätigen Kindern etc.). Diese Regelung gilt auch für EU-Bürger, die Pensionen im EU-Ausland (z. B. Portugal oder Bulgarien) beziehen, aber ihren gewöhnlichen Aufenthalt in Österreich haben.

Документите за пенсионна добавка се подават в съответния пенсионноосигурителен институт (PVA, SVA и др.). Условието за получаване на добавката, особено обичайното местопребиваване в Австрия, но също и големината на общите доходи, включително правото на издръжка, са предмет на щателна проверка.

Размер на пенсионната добавка

Както споменах, пенсионната добавка е разликата между общия доход (Gesamteinkommen) на пенсионера в Австрия и чужбина (пенсия плюс друг доход от работа, капитал или издръжка), от една страна, и законоустановения минимален доход (Richtsatz), от друга.

Минимален доход за пенсионна добавка Richtsätze für die Ausgleichszulage	Месечно за 2010
Пенсионер, живеещ самостоятелно	€ 784
Пенсионер, живеещ заедно със съпругата си или на семейни начала (Familienrichtsatz)	€ 1175
Добавка за дете, чийто нето доход не надвишава € 288 (не важи при пенсия за вдовици или сираци)	€ 121
Пенсионер (полу)сирак до навършване на 24 г.	€ 288
Пенсионер (пълн) сирак до навършване на 24 г.	€ 433
Пенсионер (полу)сирак след навършване на 24 г.	€ 512
Пенсионер (пълн) сирак след навършване на 24 г.	€ 784

ПРИМЕР

Пенсионер (например с пенсия за старост) получава брутна пенсия в размер на € 150. Няма друг доход. Живее в жилище под наем във Виена заедно със съпругата си. Съпругата получава брутна пенсия в размер на € 125 и няма други доходи.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ

€ 1175 (Familienrichtsatz) – € 150 – € 125 = € 900 **пенсионна добавка (бруто) за двамата заедно**. Сумата се намалява и с 5 % здравна осигуровка.

Други предимства

Правоимащите на пенсионни добавки са освободени от следните такси – за рецепти, за електронна (здравна) карта, за радио и телевизия и телефон. Съществуват и редица други добавки и намаления в зависимост от федералната област на местопребиваването, които могат да се научат от общината или данъчната дирекция. ★

Die Ausgleichszulage ist bei dem jeweiligen Pensionsversicherungsträger (PVA, SVA etc.) zu beantragen. Die Voraussetzungen der Ausgleichszulage ist vor Allem der gewöhnliche Aufenthalt in Österreich, aber auch Höhe des Gesamteinkommens plus Unterhaltsansprüche etc. Dies alles wird wegen Missbrauchsgefahr sehr genau geprüft.

Höhe der Ausgleichszulage

Die Ausgleichszulage ergänzt die Pension um die Differenz zwischen Gesamteinkommen (Bruttopension plus Nettoeinkommen plus Unterhaltsansprüche usw.) einerseits und dem Richtsatz andererseits.

Richtsätze für die Ausgleichszulage	Pro Monat im Jahr 2010
Für alleinstehende Pensionisten	€ 784
Für Pensionisten, die mit dem Ehepartner oder Lebensgefährte im gemeinsamen Haushalt leben (Familienrichtsatz)	€ 1175
Erhöhung pro Kind, dessen Nettoeinkommen € 288,36 nicht übersteigt (nicht bei Witwer- oder Witwenpension)	€ 121
Pensionsberechtigte auf Waisenpension bis zum 24. Lebensjahr	€ 288
Pensionsberechtigte auf Waisenpension bis zum 24. Lebensjahr, falls beide Elternteile verstorben sind	€ 433
Pensionsberechtigte auf Waisenpension nach dem 24. Lebensjahr	€ 512
Pensionsberechtigte auf Waisenpension nach dem 24. Lebensjahr, falls beide Elternteile verstorben sind	€ 784

BEISPIEL

Ein Pensionist (z. B. Alterspension) erhält eine Bruttopension in der Höhe von € 150. Er hat kein anderes Einkommen, wohnt in einer Mietwohnung in Wien zusammen mit seiner Ehefrau/Lebensgefährtin, die auch eine Bruttopension von € 125 – und kein anderes Einkommen hat.

BERECHNUNG FAMILIENRICHTSATZ

€ 1175 (Familienrichtsatz) – € 150 – € 125 = € 900 **Pension-Ausgleichszulage (brutto) für beide Partner zusammen**. Der Auszahlungsbetrag reduziert sich weiter um 5 % Krankenversicherung.

Andere Vorteile

Bezieher einer Ausgleichszulage sind von der Rezeptgebühr und vom Serviceentgelt für die e-card als auch von den Rundfunkgebühren befreit bzw. können einen Antrag auf Zuschussleistung zu den Fernspreckgebühren stellen. Darüber hinaus ist die Gewährung von weiteren Beihilfen und Ermäßigungen möglich. Auskunft gibt das Finanzamt oder Gemeindeamt. ★

*Я виж бе, Найчо, тая гиздава Витоша,
има ли нещо по-красиво от нея в све-
та! Никога не съм усещал по-радостни
тръпки от оня ден, в който накарах едно
хилядно множество да се покатери по
нейните склонове, за да се възкачи на Чер-
ни връх и да се наслади на очарователна-
та гледка, която се отваря за човека от
него. Хубава е тая наша Българийка, но
ние още не сме привикнали да се радваме
на нейните красоти!*

Алеко Константинов

„Тая гиздава Витоша“

ТЕКСТ Доника Цветанова

Първото ми изкачване на Витоша като турист беше откъм квартал „Княжево“, в посока Златните мостове. Не стигнах далече. Вторият опит беше много по-сериозен – до Боянския водопад и обратно от последната спирка на автобус 107 в квартал „Бояна“. Никога няма да забравя този ден. Оттогава се влюбих истински в планината и усетих как след всеки нов маршрут ме завладяваше чувството на единение с природата и нуждата да се връщам отново и отново.

Природният парк „Витоша“ е първият в България и на Балканския полуостров. Разположен е в центъра на Югозападна България, между Стара планина и Рило-Родопския масив. Първата открита хижа е „Алеко“, намираща се в местността Киселище и попадаща сега в пределите на туристическия център „Алеко“. В местността се намира и витошкият дендрариум, където на площ от 1400 дка могат да се видят интересни дървесни и храстовидни видове. Много бързо след първата се появяват и хижите „Селимица“, „Кумата“, „Фонфон“, „Тинтява“, „Еделвайс“, „Момина скала“ и др.

Основните подходи към Витоша са откъм Кладница, „Владая“, „Княжево“, „Бояна“, „Драгалевци“, „Симеоново“, „Бистрица“ и Железница.

Като начало на модерния организиран туризъм се приема първият излет до Черни връх на 27–28.08.1895 г., дело на писателя Алеко Константинов. Тогава той извежда 300 туристи до върха. На 23.07.1899 г. 27 души – участници в това първо изкачване, основават и първия туристически клуб в България, наречен на името на Щастливеца, което се смята и за началото на организираното туристическо движение в България. ★

В парк „Витоша“ на разположение на туристите са над 290 км алеи и над двадесет туристически маршрута.

Повече информация за тях можете да откриете на www.park-vitosha.org, www.vitoshamount.hit.bg.

Das hübsche Vitosha

ТЕКСТ Donika Tsvetanova
ÜBERSETZUNG Irina Hantschl

Zum ersten Mal habe ich das Vitosha-Gebirge vom Bezirk Knyazhevo aus in Richtung Goldene Brücken bestiegen. Ich bin nicht weit gekommen. Mein zweiter Versuch war erfolgreicher – ich ging von den Boyana Wasserfällen aus bis zur letzten Haltestelle der Buslinie 107 im Bezirk Boyana. Ich werde diesen Tag nie vergessen. Von da an habe ich mich in diesen Berg richtig verliebt und gespürt, dass mich nach jedem Ausflug das Gefühl, mit der Natur verbunden zu sein erfasste, und das Bedürfnis immer wieder hierher zurück zu kommen.

Das Vitosha-Gebiet ist der erste Naturpark in Bulgarien und am Balkan. Der Park befindet sich in der Mitte von Südwest-Bulgarien, zwischen Stara Planina und den Rila und Rhodopen Gebirgen. Die erste offene Berghütte am Weg ist die Hütte Aleko in Kiselishte, sie ist Teil des Tourismuszentrums Aleko. In dieser Gegend befindet sich auch das Vitosha Dendrarium, wo auf einer Fläche von 1400 m² einzigartige Baum- und Straucharten wachsen. Nach der ersten Berghütte folgen die Hütten Selimtsa, Kumata, Fonfon, Tintyava, Edelweiß, Momina Skala etc. Die Hauptzugänge zum Vitoshagebirge führen über die Dörfer Kladnitsa, Vladaya, Knyazhevo, Boyana, Dragalevtzi, Simeonovo, Bistritsa und Zheleznitsa. Einige davon sind schon Bezirke von Sofia.

Als Beginn des modernen organisierten Tourismus gilt der erste Ausflug zum Gipfel Cherni Vrah am 27–28. 08. 1895 organisiert vom Schriftsteller Aleko Konstantinov. Damals führte er 300 Touristen zum Gipfel. Am 23. 07. 1899 gründeten 27 der Teilnehmer dieses Ausfluges den ersten Touristikklub in Bulgarien und nannten ihn nach Aleko Konstantinov Shtastlivetsa (Der Glückliche). Das gilt auch als der Anfang des organisierten Tourismus in Bulgarien.

Der Nationalpark Vitosha bietet den Touristen mehr als 290 km Wanderwege und mehr als 20 Wanderrouten. ★

Mehr Informationen darüber finden Sie unter www.park-vitosha.org, www.vitoshamount.hit.bg.

Морените на Витоша
Die Moränen des Vitosha-Gebirges

Blumen, Schnee und Denker in **Alpbach**

TEXT und FOTOS Elitsa Tsenova
ÜBERSETZUNG Karolina Dimitrova

Цветя, сняг и мислители в **Алпбах**

ТЕКСТ и СНИМКИ
Елица Ценова

Едва ли друго село може да се похвали с толкова много награди и отличия, както сгушеното в тиролските Алпи Алпбах. То притежава специален сертификат от Австрийския институт по здравеопазването за най-чист въздух в Австрия, през 1983 г. е обявено е за най-красивото австрийско, а през 1993 г. – и за най-красивото цветно село в Европа.

През лятото Алпбах прилича на бухнал цветен облак. Цветята преливат от всички прозорци и тераси на къщите, стелят се край тротоарите, ваят от окачените по стълбовете саксии. Бели, червени, розови, те рисуват герба на селото пред църквата, изписват името му, обгръщат го в ухання прегръдка. Оттук хората тръгват по своите маршрути в планината, карат колела, а склоновете наоколо са подходящи за делтапланеризъм.

През зимата снегът превръща Алпбах в бяла приказка. Високите побелели върхове сякаш ревниво пазят селцето от сърдитите ветрове, а тесните улчички се усмихват на възгласите на скиорите, потеглили към пистите. Селото притежава бял оскар за отлични условия за ски и сноуборд, така че какво да разказваме за пистите и лифтовете!

По силата на специален закон, приет през 1953 г. по инициатива на тогавашния кмет Алфонс Мозер, всички нови сгради трябва да бъдат построени в типичния за селото архитектурен стил. Така се запазва и поддържа неговата уникална атмосфера и облик.

Единствената сграда, която си позволява да се отличава сред типичните дървени къщи, е известният Конгресен център. Той е построен през 1950 г. и носи името на поетесата Паула фон Прерадовиц, написала текста на националния химн на Австрия. Всяка година през август селото е домакин и на популярния Европейски форум-Алпбах, чието начало е поставено през 1945 г. Събитието привлича водещи световни умове в областта на науката, бизнеса, изкуството и политиката като Карл Попер, Индира Ганди, Жак Делор, Ицках Рабин, Бруно Крайски. Събирането на толкова много личности, формирали с идеите си развитието на века, става повод често да наричат Алпбах „село на мислители“.

Дали ще дойдете в Алпбах за среща с цветята, да покарате ски или по повод на важен форум – разходката из красивото село ще бъде със сигурност запомнящо се преживяване. ★

Wohl kaum ein anderes Dorf könnte sich so vieler Auszeichnungen rühmen, wie das in den Tiroler Alpen gelegene Alpbach. Es besitzt ein spezielles Zertifikat für die reinste Luft Österreichs vom Österreichischen Institut für Gesundheitswesen, im Jahr 1983 wurde es zum schönsten österreichischen Dorf erklärt, und 1993 auch zum buntesten Dorf Europas.

Im Sommer ist Alpbach eine einzige Blumenwolke: die Blumen quellen aus allen Fenstern und Terrassen der Häuser, sie breiten sich längs der Gehwege aus, sie fließen aus Blumenampeln, die an den Laternen befestigt sind. Weiß, rot, rosa, sie zeichnen das Wappen des Dorfes vor der Kirche, sie schreiben den Dorfnamen, sie umfassen alles in einer duftenden Umarmung. Von hier brechen die Leute zu ihren Wanderwegen in die Berge auf, sie fahren Rad und die Abhänge ringsherum sind von Drachenfliegern genutzt.

Im Winter verwandelt der Schnee Alpbach in ein weißes Märchen. Die hohen weißen Gipfel scheinen das Dorf vor bösen Winden zu beschützen und durch die engen Gassen hallen die Rufe der Skifahrer, die zu den Pisten aufgebrochen sind. Das Dorf hat einen „weißen Oscar“ für seine ausgezeichneten Bedingungen für Ski- und Snowboard fahren, es ist also müßig, die Pisten und die Lifтанlagen extra hervorzuheben!

Kraft eines Sondergesetzes, das 1953 auf Initiative des damaligen Bürgermeisters Alfons Moser verabschiedet wurde, sollen alle neuen Gebäude in dem für das Dorf typischen Baustil errichtet werden. Auf diese Weise erhält und bewahrt es sich seine einzigartige Atmosphäre.

Das einzige Gebäude, das sich von den typischen Holzhäusern unterscheidet, ist das bekannte Kongresszentrum. Es wurde 1950 erbaut und trägt den Namen der berühmten Dichterin Paula von Preradović, die den Text der Nationalhymne Österreichs geschrieben hat. Jedes Jahr im August ist das Dorf Gastgeber des bekannten *Europäischen Forum Alpbach*, dessen Grundstein im Jahre 1945 gelegt wurde. Das Ereignis zieht international führende Köpfe im Bereich der Wissenschaft, des Business, der Kunst und der Politik an, wie zum Beispiel Karl Popper, Indira Gandhi, Jacques Delors, Yitzhak Rabin, Bruno Kreisky. Das Sammeln so vieler Persönlichkeiten, die mit ihren Ideen die Entwicklung des Jahrhunderts mitgeformt haben, führt dazu, dass Alpbach oft „das Dorf der Denker“ genannt wird.

Ob Sie nach Alpbach wegen der Blumen kommen, oder um Ski zu fahren, oder aus Anlass eines Forums kommen: der Spaziergang durch das schöne Dorf wird sicherlich ein unvergessliches Erlebnis bleiben! ★

Българската книга извън България

Поради късното развитие на книгопечатането в Османската империя (XVIII век) в началото на XIX век в България има само една-единствена модерно оборудвана книгопечатница – в Рилския манастир. Тя е крайно недостатъчна да покрие наразалата потребност от книги и представителите на проходащата българска интелигенция са принудени да търсят поле за изява в големите европейски градове.

Благодарение на директната връзка, която осигурява река Дунав, културният обмен с Австрийската империя и по-специално с нейната столица е изключително интензивен и в много аспекти повлиява върху развитието на модерната българска култура и общество. Затова не е чудно, че именно Виена е най-големият център на българско книгопечатане извън предели-

Хр. Г. Данов
Hristo Danov

ТЕКСТ и ПРЕВОД Блага Златева

те на Османската империя. Това се дължи, от една страна, на факта, че повечето виенски издателства са комерсиално ориентирани и до голяма степен са толерантни към съдържанието на отпечатваните произведения. От друга страна, подобно силно културно влияние е било стратегически важно и с оглед на политическата ситуация на Балканите по това време. През XIX век във Виена се отпечатват множество религиозни и светски книги, с което се полагат основите на модерния български език и граматика, както и се създават учебници и учебни пособия за проходащото българско светско училище. През 1875 г. Христо Данов и Янко Ковачев основават първата българска печатница във Виена, която след Освобождението е пренесена в Пловдив.

По силата на Наредбата за депозиране на екземпляри, действаща в Австрия по това време, голяма част от отпечатваните тогава книги са попадали в Кралската придворна библиотека. Така днес Австрийската национална библиотека разполага със специален фонд на български книги от XIX век, отпечатани във виенски печатници. През 2007 г. най-интересните екземпляри бяха показани на изложбата „Български книги, печатани във Виена (1845–1878 г.)“, организирана по повод на 200-годишнината от издаването на първата българска печатна книга, а именно „Неделника“ на Софроний Врачански.

В рамките на посещението в Австрийската национална библиотека на г-н Марин Кавръков, областен управител на Сливен, екип на „Българите в Австрия“ се срещна и разговаря с генералния директор на библиотеката д-р Йохана Рахингер и с д-р Кармен Петра Моиси от славистичния отдел. Те с гордост ни показаха едни от най-ценните екземпляри във фонда – Софрониевия „Неделник“, отпечатан през 1806 г., и „Календара на банатските българци“ от 1861 г. на латински, който има уникална лингвистична стойност. Неописуемо е чувството да разлистваш страниците на „Неделника“ на първия последовател на делото на св. Паисий Хилендарски. Въпреки че съществуват и по-ранни печатни книги, изследователите почти единодушно определят „Кириакодромион, сиреч Неделник“ на Софроний Врачански като първата новобългарска печатна книга, която налага и говоримия език за книжовен. Сборникът има историческо значение за нас, българите, и отскоро е една от първите седем български книги, намерили място в Световната дигитална библиотека (World Digital Library). ★

През XIX век за периода 1845–1878 г. във Виена са отпечатани около 334 книги

варя с генералния директор на библиотеката д-р Йохана Рахингер и с д-р Кармен Петра Моиси от славистичния отдел. Те с гордост ни показаха едни от най-ценните екземпляри във фонда – Софрониевия „Неделник“, отпечатан през 1806 г., и „Календара на банатските българци“ от 1861 г. на латински, който има уникална лингвистична стойност. Неописуемо е чувството да разлистваш страниците на „Неделника“ на първия последовател на делото на св. Паисий Хилендарски. Въпреки че съществуват и по-ранни печатни книги, изследователите почти единодушно определят „Кириакодромион, сиреч Неделник“ на Софроний Врачански като първата новобългарска печатна книга, която налага и говоримия език за книжовен. Сборникът има историческо значение за нас, българите, и отскоро е една от първите седем български книги, намерили място в Световната дигитална библиотека (World Digital Library). ★

Bulgarische Druckwerke außerhalb Bulgariens

TEXT Blaga Zlateva

Die etwas verspätete Entwicklung des Buchdrucks im Osmanischen Reich (XVIII. Jh.) hatte zur Folge, dass es in Bulgarien zu Beginn des XIX. Jh. nur eine einzige modern ausgerüstete Druckerei im Rila-Kloster gab. Sie war allerdings nicht in der Lage, den gestiegenen Bedarf an Büchern zu decken, sodass sich die Vertreter der jungen bulgarischen Intelligenz gezwungen sahen, in den großen europäischen Städten nach neuen Handlungsräumen zu suchen.

Da die Donau eine direkte Verbindung zu Österreich bot, war der Kulturaustausch mit dem Kaiserreich und insbesondere mit seiner Hauptstadt Wien sehr intensiv und hat in vieler Hinsicht die moderne bulgarische Kultur und Gesellschaft beeinflusst. In diesem Sinne ist es nicht erstaunlich, dass gerade Wien das größte Zentrum des bulgarischen Buchdrucks außerhalb des Osmanischen

Reiches war. Dies ist zum einen dadurch zu erklären, dass die meisten Wiener Druckereien kommerziell orientiert waren und weltanschaulich tolerant, was den Inhalt der gedruckten Werke betrifft. Zum anderen war so ein starker kultureller Einfluss strategisch wichtig im Hinblick auf die aktuelle politische Situation auf dem Balkan. Im 19. Jh. wurden in Wien zahlreiche religiöse und weltliche Bücher gedruckt, die als Grundlage für die moderne bulgarische Sprache und Grammatik dienten, sowie Lehrbücher und Lehrbehelfe für die noch jungen bulgarischen weltliche Schulen. 1875 gründeten Hristo Danov und Janko Kovačev die erste bulgarische Druckerei in Wien, die nach der Befreiung nach Plovdiv verlegt wurde.

Laut der damals geltenden Verordnung zur Pflichtablieferung gelangte die Mehrheit der in der K&K-Monarchie erschienenen Werke in den Bestand der kaiserlichen Hofbibliothek. So verfügt die Österreichische Nationalbibliothek heute über eine spezielle Sammlung von Bulgarica, die im 19. Jh. in Wiener Druckereien gedruckt wurden. Die interessantesten Exemplare wurden 2007 in der Ausstellung „In Wien gedruckte bulgarische Bücher 1845–1878“ gezeigt, die anlässlich des 200. Jahrestages des Erscheinens des ersten gedruckten bulgarischen Buches, nämlich „Nedelnik“ von Sofroniy Vrachanski veranstaltet wurde.

Im Rahmen des Besuches des Gouverneurs von Sliven Herrn Marin Kavrakov in der Österreichischen Nationalbibliothek hatte das Team der „Bulgaren in Österreich“ Gelegenheit zu einem Gespräch mit der Generaldirektorin der Österreichischen Nationalbibliothek Dr. Johanna Rachinger und mit Dr. Karmen Petra Moissi von der Arbeitsgruppe Slavica. Mit

„Неделник“/„Nedelnik“

Stolz zeigten sie uns einige der wertvollsten Exemplare aus dem Bestand – „Nedelnik“ von Sofroniy Vrachanski, gedruckt 1806, sowie ein linguistisch besonders interessantes Exemplar eines Kalenders der Banater Bulgaren auf Lateinisch aus dem Jahr 1861. Es lässt sich kaum in Worte fassen, wie es sich anfühlt, die Seiten von „Nedelnik“ umzublättern, von dem Werk, das vom ersten Nachfolger des hl. Paisiy Hilendarski stammt. Obwohl auch frühere Druckwerke existieren. Alle Forscher sind sich einig, dass „Kiriakodromion“, d. h. „Nedelnik“ das erste neubulgarische gedruckte Buch ist, das die gesprochene Sprache als literarische Sprache etablierte. Das Werk hat für uns Bulgaren eine historische Bedeutung und ist seit kurzen eines der sieben bulgarischen Bücher, die in der World Digital Library aufgenommen wurden. ★

БЪЛГАРИЯ В МАЛКИ СЪТЪПКИ

*Кристина Оперман-Димов –
графичен дизайнер, специалист по
връзки с обществеността, майка на
пет деца, живее и работи във Виена*

ТЕКСТ и СНИМКИ
Кристина Оперман-Димов
ПРЕВОД Елица Караенева

Продължение от бр. 23

В продължение на три седмици пътувах сама из България, без да мога да говоря много добре езика. Пътуването беше като сближаване с българските ми предци, земя, култура и не на последно място – с българския манталитет. Моят баща Димчо, който е дошъл в Австрия през 1942 година, си остана завинаги чужденец в страната и в семейството си. Сега, много години след неговата смърт, се почувствах достатъчно свободна да разбера повече за неговата страна.

Созопол

Пристигнах в Созопол. Не знаех към кого да се обърна. Нямах никакви тъмнокоси гъркини, които да ми предложат стая, както ми беше казано. И така с багажа в ръце обикалях в кръг. От някакъв стар град също нямаше и следа.

Младо момче продаваше антикварни книги на входа на една къща и аз го попитах дали знае къде мога да наема стая, тъй като започвах да се стъмнява. То веднага се обърна към собственичката на къщата

Тихата стаичка с гледка към морето. Толкова съм щастлива!
Mein stilles Zimmerchen mit Meeresblick. Ich bin glücklich!

и тя ми показа малка стаичка, която наех с удоволствие: с малка тераска, малка баня, малък телевизор, малък хладилник. Всичко за 15 лв. Бях щастлива, защото имах хубав изглед към морето, без сгради пред мен или шум от заведения и транспорт.

Носех за ядене сливи, ябълки, хляб, масло, сирене, мармалад, захар, лимони и чай. Терасата бе обзаведена с масичка, стол и слънчобран. Не ми и трябваше повече. Хазайката също се оказа гъркиня и се казваше Кети. При младежа намерих две немски книги, които купих с удоволствие. Той ми качи багажа догоре, беше невероятно мил. Попитах го (на английски) къде бих могла да ям супа или нещо друго. Той знаеше едно заведение и хукна да провери дали все още е отворено. По-късно видях, че заведението беше твърде далеч, за да остави книгите без наблюдение.

Изкъпах се, момчето опакова книгите си и ме придружи дотам. Показа ми пътя към плажа и заведението. В заведението то се среща с шефа си, защото беше последният му работен ден – връщаше се в Плевен, където следва българска филология.

Беше освежаващо преживяване да срещна това приятелски настроено, готово да помогне, отворено момче. Дори не попитах за името му. На следващия ден кашоните с книги стояха готови за транспортиране. Него не го видях вече, а вечерта и кашоните бяха изчезнали. Момчето нямаше представа колко много беше направило за страната си, като ми помогна, без да мисли за възнаграждение.

На плажа хората четяха книги стоейки или разговаряха спокойно. Повдигаха ръцете си една след друга, за да може и на това място да се почернее. Предимно бяха баби и дядовци, които пазеха своите внуци. Успях да получа и порция пържена цаца, преди сергията да затвори за сезона.

Направих вечерна обиколка в търсене на спокойно заведение с прекрасен изглед към морето. Но такова не намерих: отвсякъде кънтеше музика и се смесваше в едва поносима салата от тонове. Отново седнах в заведението до автогарата и дори и тук музиката бумтеше. Откажи се, Кристино, не можеш да го промениш! А можеше да е толкова хубаво: амбиентът и изгледът

щяха да са напълно достатъчни, за да оцелват гостите.

Посетих крепостния музей, където побъбрих с г-жа Мария на касата. Тя е пенсионирана екскурзоводка (с 30-годишен стаж), говори много добър немски и пътува всеки ден с автобус от Бургас. Г-жа Мария бързо изпадна в приятелски монолог. Надявах се да разбера нещо повече за Созопол. Например дали всички продавачи са местни и как успяват да просъществуват при голямата конкуренция. Дори и наполовина от това да бях разбрала, щеше да е достатъчно. Показах ѝ текста за музея в пътеводителя си, а тя не пропусна да коментира етнографския музей в съседство, казвайки, че там трябвало да се радват на всеки гост. „Но те не се радват“ – отбеляза тя.

Засега се справям много добре с пътуването сама, чувствам се напълно свободна! Колко е хубаво, че нямам никакви ангажменти и задължения. Дори съм благодарна на брат си, че ме заряза. Прекрасно е!

Наслаждавам се на още няколко дни от циганското лято на морето, а след това ме дърпа към Шипка. Искам да видя тракийските гробници и да вдихам свежия планински въздух. Една приятелка ми препоръча хотел „Переника“, като името на моята снаха. Престоят ми на морето продължи толкова дълго, колкото да изразходя едно топче тоалетна хартия. Крайно време е да отпътувам. Не видях повече хазайката Кети. Пуснах парите през прозорчето на мазето, където живее старата ѝ майка, и тръгнах.

На автогарата една жена ми предложи специален созополски сладкиш. Това е то естественото приятелско отношение тук, това добро, което човек има и споделя с друг – и така удоволствието е още по-голямо.

От това само може да се учим в Западна Европа! ★

Следва продължение

Bulgarien in kleinen Schritten

*Christina Oppermann-Dimow –
Grafikerin, PR-Fachfrau, Mutter
von 5 Kindern, lebt und arbeitet
in Wien*

TEXT und FOTO
Christina Oppermann-Dimow

Fortsetzung von Ausgabe 23

Drei Wochen lang reiste ich alleine durch Bulgarien, ohne die Sprache gut zu können. Die Reise war als Annäherung an die Bulgarischen Vorfahren, das Land, die Kultur, und nicht zuletzt die Mentalität gedacht. Mein Vater Dimcho, seit 1942 in Österreich, war ein Fremder geblieben, im Land und in der Familie. Jetzt, viele Jahre nach seinem Tod, fühlte ich mich frei genug, mehr über sein Land zu erfahren.

Sozopol

Meine Ankunft Sozopol: ich wusste nicht, wohin ich mich wenden sollte, da waren keine dunkelhaarigen Griechinnen, die mir Zimmer anbieten würden, wie man mir gesagt hatte, und so ging ich mit all meinem Gepäck wohl ziemlich im Kreis und von einer Altstadt war nichts zu sehen.

Ein junger Mann verkaufte in einem Hauseingang antiquarische Bücher und ich fragte ihn nach einem Zimmer, denn es dunkelte schon. Er lief gleich zur Besitzerin des Hauses und sie zeigte mir ein kleines Zimmerchen, das ich gerne nahm: mit kleiner Terrasse, kleinem Bad, kleinem TV, kleinem Kühlschrank, alles um 15 Lewa. Ich war glücklich, denn ich hatte einen schönen Blick aufs Meer und kein Gebäude gegenüber oder Lärm von Bars und Verkehr. Ich hatte Zwetschgen, Äpfel, Brot, Butter, Schafskäse, Marmelade, Zucker, Zitronen und Teebeutel. Auf der Terrasse standen ein Tisch und ein Stuhl und ein Sonnenschirm. Mehr brauchte ich nicht! Die Hausfrau war wohl tatsächlich Griechin und hieß Ketī. Ich fand zwei deutschsprachige Bücher, kaufte sie dem jungen Mann ab, und freute mich sehr darüber. Er trug mir das Gepäck rauf, was unglaublich nett war! Dann fragte ich (auf Englisch), wo ich eine Suppe oder ähnliches essen könne, und er wusste ein Lokal und lief los, um zu schauen, ob es offen hatte. Später stellte ich fest, dass es ziemlich weit weg war, um den Laden unbeaufsichtigt zu lassen.

Ich ging duschen und er packte seine Bücher ein und begleitete mich dann, zeigte mir den Weg zum Strand und das Lokal. Er traf dort seinen Chef, denn es war sein letzter Arbeitstag –

danach ginge er zurück nach Plevna, eine Stadt im Nordwesten von Bulgarien. Er studiert dort bulgarische Philologie.

Es war so eine erfrischende Erfahrung, diesen freundlichen, hilfsbereiten, offenen Menschen kennen zu lernen. Ich weiß nicht einmal seinen Namen. Am nächsten Tag standen die Bücherschachteln fertig gepackt, bereit zum Abtransport. Ihn sah ich nicht mehr und am Abend waren die Kartons auch weg. Er weiß gar nicht, wie viel er für sein Land getan hat, indem er mir so freundlich geholfen hat, ohne an Profit zu denken.

Am Strand lesen die Leute hier im Stehen ihre Bücher oder tratschen gemütlich. Abwechselnd werden die Arme hochgehoben, damit man dort auch braun wird. Meist sind es jetzt bulgarische Omis und Opis, die ihre kleinen Enkel hüten. Eine Portion frittierte Fischchen habe ich auch noch erwischt, bevor die Bude für diese Saison schloss.

Ich habe einen abendlichen Rundgang gemacht auf der Suche nach einem ruhigen Lokal ohne Lautsprechermusik, mit diesem wunderbaren Blick aufs Meer. Aber das gibt es hier nicht: aus jedem Lokal kommt andere Musik und mischt sich zu einem schwer erträglichen Tonsalat. Jetzt sitze ich wieder in meinem Stammlokal am Busbahnhof und die Musik tschinderasserbummt leider auch hier wie immer. Gib dich drein, Christina, du wirst es nicht ändern! Aber es könnte doch so schön sein: das Ambiente und die Aussicht wären völlig ausreichend, um die Besucher zu beglücken.

Ich war auch im Festungsmuseum und habe mit Frau Maria an der Kasse geplaudert. Sie ist pensionierte Reiseleiterin (30 Jahre Beruf), spricht sehr gut Deutsch und reist jeden Tag aus Burgas an. Schnell verfiel sie in einen freundlichen Monolog. Ich hatte gehofft, etwas mehr über die lokalen Verhältnisse in Sozopol herauszufinden. Z.B. ob all diese vielen Souvenirhändler von hier sind und wie sie bei der großen Konkurrenz existieren können. Die Hälfte davon wäre auch genug. Ich zeigte ihr den Beitrag über das Museum in meinem Reiseführer und sie gönnte

dem benachbarten ethnographischen Museum nicht den freundlichen Eintrag, dass man sich dort über jeden Gast freuen würde. „Die freuen sich überhaupt nicht!“, sagte sie.

Bis jetzt geht es mir sehr gut dabei, ganz allein zu reisen, ich fühle mich völlig frei. Wie schön, dass ich ohne jegliche Verpflichtung und Bindung unterwegs bin, ich muss meinem Bruder danken, dass er mich im Stich gelassen hat. Es ist wunderbar!

Ich genieße noch ein paar Tage Nachsaison am Meer, doch dann zieht es mich nach Shipka, und ich will die Thrakergräber sehen und frische Höhenluft atmen. Eine Freundin hat mir dort ein Hotel *Perenika* empfohlen, das so heißt, wie meine Schwiegertochter. Mein Aufenthalt hier hat eine Toilettenpapierrolle lang gedauert, das letzte Blatt ist noch nicht aufgebraucht. Höchste Zeit, weiterzureisen. Meine Hauswirtin Ketī habe ich nicht mehr wiedergesehen. Ich schob das Geld, das ich ihr noch schuldete der alten Mutter durchs Kellerfenster hinein, und ging.

Am Busbahnhof bot mir eine Frau spontan eine spezielle Sozopol-Süßigkeit an – das ist diese natürliche Freundlichkeit hier, etwas Gutes, das man hat, einfach mit jemanden zu teilen, weil dadurch der Genuss noch größer wird.

Davon können wir in Westeuropa nur lernen! ★

Fortsetzung folgt

Етнографският музей в Созопол: подобна тенджерa наследих от баба и дядо. Поставила съм я на почитно място
Ethnografisches Museum Sozopol: So einen Topf habe ich auch von meinen Großeltern geerbt, er hat einen Ehrenplatz

WOMEN VS.

Кратък футболен речник

ТЕКСТ Марин Дончев

Често, когато жените решат да покажат съпричастност към футболната игра, сме свидетели на въпроси от рода на „И сега защо спряха играта?“ и „Пози с флагчето защо маха?“.

Мили дами, използването на този кратък футболен речник ще вдигне значително рейтинга ви по компетентност в очите на вашите половинки.

- ✓ **Автогол** – събитие, при което някой нещастник успява да прекара топката зад линията на собствената си врата. Ще го познаете лесно: обикновено след автогола гледа към земята с израз на теле пред заколение.
- ✓ **Агитка** – това са най-закоравелите и диви привърженици на съответен отбор. Имат стадна тенденция да се групират във формации от 50-ина до над 10 000 души. Носят знамена, клубни фланелки, шалчета, шапки (невинаги модерни) и други такива. Много от тях не гледат мача въобще, а просто крещят и скачат.
- ✓ **Врата** – огромна бяла (дървена или метална) конструкция (7,32 м широчина и 2,44 м височина), в която по неизвестни причини топката влиза много рядко. Пред вратата (обикновено) има вратар.
- ✓ **Вратар** – единственият човек в отбора, който има право да играе с ръце – но само в наказателното поле! За да го разпознаете лесно, носи моден аксесоар – ръкавици, и е облечен във фланелка с различен цвят.
- ✓ **Главен съдия** – човекът, който по принцип би трябвало да ръководи мача и да дава отсъждания в спорни ситуации, използвайки свирка. Този стилно облечен в черно (или напоследък в модните жълто или лилаво) човек е най-обругаваният във футболната игра. Обидите по адрес на съдиите са обект на отделна книга.
- ✓ **Гол** – идва от английската дума „цел“, тъй като това е основната цел на играта – да се прекара топката с площ, по-голяма от половината ѝ обем, през голлинията на противниковия отбор. Лесно ще разберете кога е отбелязан гол – всички скачат и почват да крещят неистово. Правете и вие като тях. Само внимавайте да не започнете да крещите, когато вкарат гол в грешната врата. Това може да има наистина неприятни последици. ★

Das kurze Fußball-Wörterbuch

TEXT Marin Donchev
ÜBERSETZUNG Petia Hristova

Oft, wenn Frauen versuchen, Anteilnahme am Fußballspiel zu zeigen, kommen Fragen wie „Und nun, warum haben sie das Spiel unterbrochen?“ und „Warum schwingt der Typ die Fahne?“.

Sehr geehrte Damen, die Anwendung dieses kurzen „Fußball-Wörterbuchs“ wird Ihre Kompetenz in den Augen der männlichen Hälfte deutlich erheben.

- ✓ **Eigentor** – ein Ereignis, bei dem ein Looser es schafft, den Ball hinter die Linie seines eigenen Mannschaftstors zu schießen. Sie werden es leicht erkennen: in der Regel schaut der Looser nach einem Eigentor beschämt auf den Boden und hat einen Ausdruck wie ein Kalb vor der Schlachtung.
- ✓ **Fangruppe** – das sind die härtesten und wildesten Anhänger der entsprechenden Mannschaft. Sie haben einen starken Herdentrieb und treten in Formationen von etwa 50 bis zu über 10 000 Menschen auf. Sie tragen Fahnen, Mannschaftstrikots, Schals, Hüte oder Kappen (nicht unbedingt modisch) usw. Viele von ihnen schauen sich das Spiel nicht an, sondern schreien und springen nur herum.
- ✓ **Tor** – eine riesige weiße Holz- oder Metallkonstruktion (7,32 m breit und 2,44 m hoch), in die der Ball aus unbekanntten Gründen nur selten reingeht. Vor dem Tor steht (in der Regel) ein Tormann.
- ✓ **Tormann** – die einzige Person im Team, die berechtigt ist, mit Händen zu spielen – aber auch nur im Strafraum! Um sich leichter erkennbar zu machen, trägt er als modisches Accessoire Handschuhe und ein Leibchen in einer anderen Farbe als die anderen Spieler seines Teams.
- ✓ **Der Richter** – der Mann, der im Prinzip das Spiel führen sollte und in strittigen Situationen seine Entscheidung, durch die Benutzung einer Pfeife, bekannt geben sollte. Dieser stillvoll in Schwarz gekleidete Mann (oder neuerdings in trendigem Gelb oder Lila) ist die meist beschimpfte Person während des Fußballspiels. Es gibt eigens ein Buch über die Beleidigungen der Schiedsrichter.
- ✓ **Tor** – kommt aus dem englischen Wort „Goal“ (Deutsch – „Ziel“), weil dies auch das Hauptziel des Spiels ist, den Ball, dessen Oberfläche größer als die Hälfte seines Volumens ist, hinter die Torlinie der gegnerischen Mannschaft zu bringen. Sie werden leicht merken, wenn einen Treffer gibt – alle fangen an zu springen und ungeheuerlich zu schreien. Machen Sie das auch so. Aber achten Sie genau darauf, nicht mit dem Schreien zu beginnen, wenn der Treffer in das falsche Tor hineingeht. Dies könnte echt unangenehme Folgen haben. ★

MEN

Наръчник за оцеляване на самотни мъже

ТЕКСТ Драгостина Тенева

Ако си мъж и попаднеш в ситуацията да се справиш, макар и само за седмица, без любимата до себе си, непременно ще се сблъскаш с куп ежедневни трудности – нямаш чисто бельо, чиниите са мръсни; когато хвърляш чорапите по пода, около тях се вдига прах и т.н. Използването на този безценен наръчник за оцеляване на самотни мъже ще ти помогне да се справиш с нелеката задача.

- ✓ **Прање** – тази древна процедура включва ръчна или машинна обработка на дрехите с цел премахването на мръсотията от тях. Използват се твърди, прахообразни или течни перилни препарати. Ръчното прање и сапунът почти не ги броим, от тях несвикналите ти на по-груб допир от компютърната клавиатура ръце като нищо могат да се наранят или пази боже „да се изригат“. При автоматичното прање нещата са по-елементарни: нагласи програматора на 40 °C за цветно и на 60 °C за бяло прање и натисни копчето „старт“. Ако се колебаеш кое е цветно и кое – бяло (често срещана дилема при мъжкия пол), винаги е добра идея да погледнеш етикета на дрехата – там всичко си пише. И докато си пиеш студената бира, уредът ще си мине през различните етапи: предпрање (накисване), основно прање, изплакване и т.н. Внимание: ако пералнята започне да се тресе, все едно е в епилептична криза, недей да се хвърляш за телефона на техника. Тя просто центрофугира. Този процес трае няколко минути и при него металният барабан на пералнята се върти като брояч на виенско такси. Това е нормално и не трябва да те плаши. Изчакай всякакви шумове да затихнат и програматорът да посочи „стоп“. Тогава е безопасно да отвориш вратата.
- ✓ **Сушене** – виж, това си е направо лесно. Може да използваш автоматична сушилня (внимавай да избереш подходящото време и температура) или да простреш дрехите си. Последното може да се направи на специално закупен съгваем простор, на опънато въже в банята или на балкона, както и на парното. В никакъв случай не използвай фурната или микровълновата печка за сушене на дрехи!!! За да улесниш гладенето на ризи, може да ги сложиш да съхнат на закачалки. Колкото по-опънати са дрехите при простирането им, толкова по-лесно ще ги изгладиш, в някои случаи дори можеш да си спестиш този трудоемък процес. А и между нас казано, бельото дори не трябва да го гладиш, защото няма на кого да го показваш, докато Нея я няма, нали така? А пък ако наистина бързаш, може да помогнеш на съответната дреха да изсъхне по-бързо, като използваш сешоар. ★

Survival Guide für einsame Männer

TEXT Dragostina Teneva
ÜBERSETZUNG Petia Hristova

Wenn Sie ein Mann sind und in die Situation geraten, auch wenn es nur für eine Woche ist, es allein ohne ihren Schatz in Ihrer Nähe schaffen zu müssen, werden Sie bestimmt mit einem Haufen von Alltagsproblemen konfrontiert werden: keine saubere Unterwäsche mehr, das Geschirr ist schmutzig, beim Werfen der Socken auf den Boden erhebt sich eine Staubwolke um sie herum usw. Die Benutzung dieses unbezahlbaren „Survival Guide für einsame Männer“ wird Ihnen helfen mit dieser schweren Aufgabe fertig zu werden.

- ✓ **Waschen** – diese uralte Prozedur beinhaltet eine manuelle oder maschinelle Verarbeitung der Kleidung mit dem Ziel den Schmutz von ihr zu entfernen. Verwenden Sie feste, pulverförmige oder flüssige Waschmittel. Waschen mit der Hand und Seife zählt dabei kaum mehr. Die Hände, die Gröberes als die Berührung der Computertastatur nicht gewöhnt sind, könnten sich dadurch verletzen, oder Gott bewahre, Ausschlag bekommen. Bei dem automatischen Waschen sind die Dinge einfacher: stellen Sie den Programmierer bei 40 °C für Farb- und 60 °C für Weißwäsche und drücken Sie auf die Schalttaste „Start“. Wenn Sie zweifeln was Weiß- und was Farbwäsche ist (ein häufig vorkommendes Dilemma beim männlichen Geschlecht), ist es immer eine gute Idee, das Etikett des Kleidungsstücks anzuschauen, es ist dort alles beschrieben. Und während Sie Ihr kaltes Bier genießen, wird das Gerät durch verschiedene Stadien durchlaufen: Vorwaschen (Einweichen), Hauptwäsche, Spülen, etc. Warnung. Wenn die Maschine sich zu schütteln beginnt, als wäre sie in einer epileptischen Krise, nicht nach dem technischen Telefonservice greifen. Es ist nur die Zentrifuge. Dieser Vorgang dauert mehrere Minuten und währenddessen dreht sich die metallische Trommel der Maschine wie der Zähler eines Wiener Taxis. Das ist normal und sollte nicht abschrecken. Warten Sie bis jegliche Geräusche aufhören und der Programmierer „Stop“ anzeigt. Dann ist es sicher die Tür zu öffnen.
- ✓ **Trocknen** – na das ist leicht getan. Sie können einen automatischen Trockner benutzen (Vorsicht bei der Wahl der richtigen Zeit und Temperatur) oder die Kleider zum Trocknen aufhängen. Letzteres kann auf speziell gekauften Wäscheständer oder auf einem auf dem Balkon oder im Bad gezogenen Seil erfolgen, sowie auf dem Heizkörper. Verwenden Sie auf gar keinen Fall den Backofen oder die Mikrowelle zum Trocknen von Kleidung!!! Zur Erleichterung des Bügelns von Hemden können Sie sie auf Kleiderbügel zum Trocknen aufhängen. Je mehr die Kleider bei dem Aufhängen gespannt sind, desto leichter fällt das Bügeln nachhinein. In einigen Fällen können Sie sich sogar diesen mühsamen Prozess ersparen. Und ganz unter uns: die Unterwäsche brauchen Sie nicht einmal zu bügeln, weil Sie sie niemandem zu zeigen haben, solange SIE nicht da ist. Nicht wahr? Doch, wenn Sie es wirklich eilig haben, können Sie mit einem Fön nachhelfen, das Kleidungsstück schneller zu trocknen. ★

Отминали събития

„Отдел за убийства“

„Отдел за убийства“ е документално разследване на журналистката от „24 часа“ Алексения Димитрова, почиващо на близо 5000 страници неизвестни досега документи, открити в архивите на Първо главно управление на ДС, които разкриват съществуването на супертайната Служба 7.

Секретната структура започва да функционира в средата на 1963 г., много преди убийството на Георги Марков, а до 1972 г. е работила по 10 случая за ликвидиране, отвлечане или компрометиране на български емигранти в Италия, Великобритания, Дания, ФРГ, Турция, Франция, Етиопия, Швеция и Швейцария.

Новооткритите и разсекретени по искане на авторката документи опровергават твърденията на бивши офицери от Държавната сигурност, че разузнаването не се е занимавало с мокри поръчки и не е имало специално звено за подготовката и изпълнението им. ★

Medien.Messe.Migration

Списание „Българите в Австрия“ и тази година взе участие в проведеното във Виена на 22–23 септември изложение *Medien.Messe.Migration*. Тази година форумът се фокусира върху въпроси и проблеми, свързани с интеграцията, културните различия и трудовия пазар. Нашият автор Людмила Ханджийска взе участие в дискусиата на тема „Мигрантските медии и правото на публичност“. ★

Конференция „Българските училища в чужбина. Специфика, проблеми, перспективи“

На 29 юли 2010 г. в Аулата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се събраха повече от 200 представители на българските училища в чужбина, Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ), Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН), Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ), общински организации и фондации, за да разгледат проблемите на родното училище зад граница и да очертаят перспективите за тяхното разрешаване. Просветният министър Сергей Игнатов потвърди пред участници, че се работи усилено по новия закон за образованието, който се очаква да уреди статута на българските школи в чужбина. По този повод д-р Ирина Владикова, член на УС на АБУЧ и директор на Българското училище за занимания в свободното време „Св. св. Кирил и Методий“ във Виена, сподели: „На тази конференция ясно пролича оптимизмът на българския учител в чужбина, позоваващ се на факта, че днес държава и училище могат да разговарят на един език в интерес на бъдещето на България и българските деца“. ★

„АРТ КЪНЕКШЪН“

На 16 септември се проведе изложба от поредицата „АРТ Кънекшън“ в старинната зала „Св. Базилий“ на двореца „Пенцинг“. На изложбата бяха представени за първи път в Австрия картини на американската художничка Мануела Холбан. Тя бе номинирана от „Идейно общество“ да участва в международния проект „Пангея“ в подкрепа на УНИЦЕФ. Тематичната картина, с която Холбан участва в проекта, също бе представена и приета от името на дружеството от председателя на „Идейно общество“ д-р Стефан Стоев. ★

ART connection

Am 16. September wurden bei der *ART connection* im altertümlichen St. Basiliussaal des Gartenpalais in Penzing zum ersten Mal in Österreich Bilder der amerikanischen Künstlerin Manuela Holban vorgestellt. Manuela Holban wurde von der *IDEA Society* nominiert an der weltweiten Initiative PAN-GAEA zur Unterstützung von UNICEF teilzunehmen. Ihr Bild „The Game“ zum Thema „Unsere Gesellschaft von Heute und Morgen“ wurde bei der Vernissage präsentiert und von Dr. Stefan Stoev, Obmann der *IDEA Society*, in Empfang genommen. ★

Tai-Chi Smile семинар

Под ръководството на Дафи Зарева се обединиха българската и виенската група по Tai-Chi Smile. От 4.09. до 6.09.2010 в кафе-галерия „Гама“ във Фридрихсхоф (Бургенланд) бе проведен поредният Tai-Chi Smile семинар – второ ниво. Новите земни вибрации, новите методи и пътища към самите нас и света в новото време бяха в центъра на теоретичната и практическата част на семинара. С много усмивки и спокойствие, както при всяка среща, Дафи Зарева успя да зареди и да даде напътствия на първата генерация, която изучава Tai-Chi Smile. ★

Награди за НАШИ УЧЕНИЦИ

Евгения Ангелова (4. клас), Мерлин Селим (10. клас) и Симона Костадинова (10. клас) от Българското училище за занимания в свободното време „Св.св. Кирил и Методий“-Виена спечелиха награди на 14-ото издание на Детско-юношеския литературен конкурс „Стефан Гечев“, организиран от ДАБЧ, на тема „Българските народни приказки – извор на мъдрост и доброта в моя свят“. ★

Повече информация на www.bulgaren.org и в блога *Melange Bulgaren*

СНИМКИ Стоил Кордев

Новата учебна ГОДИНА ЗА УЧЕНИЦИТЕ

На 15 септември удари звънецът и в Българското училище за занимания в свободното време „Св.св. Кирил и Методий“ – Виена. Щастливите първокласници минаха под златната шестлица, за да им е спорна и успешна новата учебна година, опитаха питка за късмет и се закичиха със здравец. Екипът на „Българите в Австрия“ пожелава на всички ученици на добър час! ★

Повече информация на www.bulgaren.org и в блога *Melange Bulgaren*

» NICHTS WIE
REIN MIT DIR!

GMW
Grüne
MigrantInnen
Wien

» Klares **Bekenntnis** zu **Migration** – **Schluss** mit rechter Hetze
keit an Wiens **Schulen**

» Bessere **Betreuung** für **Flüchtlinge**

» Förderung von **Mehrsprachig-**

» Informieren & mitmachen auf wien.gruene.at/integration

Werbung

Bulgaren in Österreich

KULTUR & INFORMATION

25

БЪЛГАРСКИ ПРАВОСЛАВЕН
ПАРАКЛИС

„Св. св. Кирил и Методий“
1040 Виена, Клагбаумгасе 4
Тел./факс 01/581-30-04 (църковен),
0699/195-85-481
www.orthodoxes-kloster.at

Програма за октомври и ноември

Октомври

Дата	Час	
2	18	Вечерно богослужение
3	10	Св. литургия
9	18	Вечерно богослужение
10	10	Св. литургия
16	18	Вечерно богослужение
17	10	Св. литургия. Св. отци от 7-ия вселенски събор
19	8	Св. литургия. Преп. Йоан Рилски Чудотворец
23	18	Вечерно богослужение
24	10	Св. литургия
26	8	Св. литургия. Св. вмчк Димитрий Мироточец
30	18	Вечерно богослужение
31	10	Св. литургия

Ноември

1	8	Св. литургия. Св. св. Козма и Дамян
6	18	Вечерно богослужение
7	10	Св. литургия
8	8	Св. литургия. Св. архангел Михаил
13	18	Вечерно богослужение
14	10	Св. литургия
20	18	Вечерно богослужение
21	10	Св. литургия. Въведение Богородично
27	18	Вечерно богослужение
28	10	Св. литургия

Служи се на църковнославянски
и новобългарски език

21 ноември Въведение Богородично

Ден на християнското семейство и християнската младеж

ТЕКСТ Теодора Димова

Въведение Богородично е един от големите вселенски празници, наричан в църковните песнопения „предвестник на божие то благоволение към хората“. Той напомня за влизането на света Дева в ерусалимския храм.

Когато Мария навършила три години, родителите ѝ Йоаким и Ана изпълнили даденото пред Бога обещание и оставили дъщеря си в храма – да му служи и да се подготвя за великото предназначение на божия майка. За всеобща почуда детето само изкачило 15-те стъпала на храма и застанало на най-горното, където било посрещнато и благословено от първосвещеник Захария. Той я въвел в светилището на 21 ноември. Когато Мария навършила

възрастта за напускане на храма, тя била „дадена“ на престарелия си родственик Йосиф. Той станал покровител на света Богородица и пазител на родения от нея Исус.

Празникът Въведение Богородично се чества по време на Коледните пости. На този ден вярващите приемат свето причастие, което трябва да им даде нови сили за вяра в доброто и за борба със злото. На 21 ноември цялото семейство посещава църквата – акт, който символизира духовното задължение на всеки родител да въведе детето си в божия храм и в християнската вяра. ★

СЛАДКИШ СЪС СЛИВИ И ОВЕСЕНИ ЯДКИ

Продукти

450 г пресни сливи
1/2 ч.л. канела
Щипка смлян бахар
Щипка индийско орехче
Щипка сол
50 г кафява захар
300 г овесени ядки
150 г брашно
50 г едро натрошени орехи
3 с.л. захарен сироп
250 г краве масло

Приготвяне

Сливите се нарязват на едри парчета, поръсват се с канелата, смления бахар, индийското орехче, солта и кафявата захар. В голяма купа се смесват овесените ядки, брашното, орехите и захарният сироп. Към тях се прибавя маслото, разтопено на слаб огън. Сместа се обърква много добре до получаването на ронливо тесто. На дъното на намаслена квадратна тава (20 x 20) се разстила половината смес и върху нея равномерно се разпределят сливите. Отгоре се покриват с останалата част от тестото. Сладкишът се пече в умерена фурна (200 °C) около 40–45 минути до златисто-кафяво.

Програма за октомври и ноември

Октомври

Дата Час

- 3 10,15 2-ра неделя след неделя подир Въздвижение. Злат. св. лит. (Службата се посвещава на нашите ученици, студенти и специализанти за успешна учебна година.) Енор. кафе
- 5 18 Час по вероучение за деца
- 10 10,15 3-та неделя след неделя подир Въздвижение – на св. отци от 7-ия вселенски събор. Злат. св. лит. Енор. кафе
- 17 10,15 4-та неделя след неделя подир Въздвижение – на св. отци от 7-ия вселенски събор. Св. лит. Енор. кафе
- 19 10,15 **Св. Иван Рилски. Храмов празник.**
Молитва за България. Празнична св. лит.
18 Час по вероучение за деца
- 24 10,15 6-а неделя след неделя подир Въздвижение. Злат. св. лит.
- 26 10,15 Св. вмчк Димитрий Солунски (Димитровден).
Национален празник на Р Австрия.
Злат. св. лит. Коктейл
- 31 10,15 5-а неделя след неделя подир Въздвижение. Злат. св. лит.

Ноември

- 1 10,15 Празник на църковната община, 5-а неделя след неделя подир Въздвижение. **Празнична св. лит.**
10,45 **Обща панихида**
12,30 **Коктейл „От всеки един от нас за всеки един от нас!“** (За четвърти път това е мотото на коктейла. Всяка домакия е сърдечно призована да донесе свое кулинарно произведение.)
- 2 18 Час по вероучение за деца
- 6 11,30 Задушница. Обща панихида за всички наши покойници
- 7 10,15 7-а неделя след неделя подир Въздвижение. Злат. св. лит. Енор. кафе
- 14 10,15 8-а неделя след неделя подир Въздвижение (Коледни заговезни). Злат. св. лит. Енор. кафе
- 16 18 Час по вероучение за деца
- 21 10,15 9-а неделя след неделя подир Въздвижение. Въведение Богородично. Ден на православната християнска младеж и семейство. Злат. св. лит. Енор. кафе
- 28 10,15 13-а неделя след неделя подир Въздвижение. Злат. св. лит. Енор. кафе
- 30 18 Св. апостол Андрей Първозвани (Андреевден). (Разрешава се риба.) Час по вероучение за деца

Възможност за изповед – всеки неделен ден след предварително уговорен час по телефона

21. November Einführung der heiligen Jungfrau Maria in den Tempel

Tag der christlichen Familie und Jugend

TEXT Theodora Dimova
ÜBERSETZUNG Graziela Stoyanov

Einführung der heiligen Jungfrau Maria in den Tempel ist eine der großen ökumenischen Feiern, in den kirchlichen Gesängen „Vorbote der Gnade Gottes zu den Menschen“ genannt. Dieser Tag erinnert an die Einführung der hl. Jungfrau Maria in den Tempel zu Jerusalem.

Nach Vollendung ihres 3. Lebensjahres brachten sie ihre Eltern Joachim und Anna, ihrem Gelübde treu, ihr Kind Gott zu widmen, in den Tempel, damit es Gott diene und es sich für ihre große Bestimmung als Mutter Gottes vorbereite. Das kleine Kind stieg zur allgemeinen Verwunderung alle 15 Stufen des Tempels hinauf und wurde oben vom Hohepriester Zacharias empfangen, gesegnet und in das Allerheiligste eingeführt. Als Maria das Alter erreichte, um den Tempel zu verlassen, wurde sie ihrem viel älteren

Verwandten Joseph zur Frau gegeben. Er wurde zum Patron der hl. Jungfrau Maria und Behüter ihres Sohnes Jesus.

Das Fest der Heiligen Jungfrau feiert man während der Weihnachtsfastenzeit. An diesem Tag erhalten die Gläubigen die heilige Kommunion, die ihnen neue Kräfte für ihren Glauben und für den Kampf mit dem Bösen geben soll. Am 21. November besucht die ganze Familie die Kirche – diese Handlung symbolisiert die spirituelle Verpflichtung der beiden Eltern, das Kind in den Tempel Gottes und somit in den christlichen Glauben einzuführen. ★

PFLAUMENKUCHEN MIT HAFERFLOCKEN

Zutaten

450 g frischen Pflaumen
1/2 TL Zimt
Eine Prise gemahlene Piment
Eine Prise Muskatnuss
Eine Prise Salz
50 g brauner Zucker
300 g Haferflocken
150 g Mehl
50 g grob zerkleinerte Walnüsse
3 EL Zuckersirup
250 g geschmolzene Butter

Zubereitung

Die Pflaumen in große Stücke schneiden, mit Zimt, Piment, Muskatnuss, Salz und Zucker bestreuen. Haferflocken, Mehl, Walnüsse und Zuckersirup in einer großen Schüssel mischen. Dazu die geschmolzene Butter geben. Die Mischung gut umrühren, bis der Teig bröckelig wird. Auf dem Boden eines gefetteten Backblechs (20 x 20) die Hälfte der Mischung ausbreiten und darauf die Pflaumen gleichmäßig verteilen. Darauf mit dem Rest Teig bedecken. Den Kuchen in der Backröhre bei mittlerer Hitze (200 °C) ca. 40–45 min goldbraun backen.

ДЕТСКИ СРЕЩИ

Treffpunkt Teich

09.10.2010, 10 ч.

Продължителност – 2 ч

Моля, носете гумени ботуши и кърпа!

За допълнителна информация и предварително записване:

тел. 0650/548-48-21,

www.umweltspuernasen.at

ПОЛЕЗНО ЗА РОДИТЕЛИТЕ

Tagung Spiel = Bildung²

11.11.2010, 9,00–17,30 ч.

wienXtra-spielebox

8., Albertgasse 35/II

Онлайн записване –
www.spielebox.at

Ла-ла-ла...

АЗ СЪМ СЪНЧО

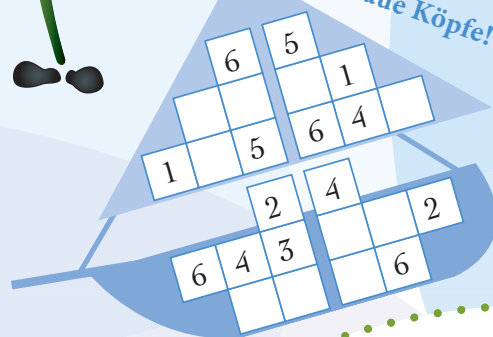
МУЗИКА Петър Ступел
ТЕКСТ Димитър Спасов

Аз съм Сънчо, ида от горица
да ви кажа „Лека нощ, дечица!“,
че е тъмно вече във –
време е за сън.

Щом с фенер звездичките запаля,
с приказно перце ще ви погаля,
Ето в моите ръце
чудното перце.

Вече спят цветя, гори, тревички,
легнаха в гнездата всички птички,
Спят градчета и селца.
Лека нощ, деца!

Für schlaue Köpfe!

ВСЕЗНАЙКО

Дали един пълен диск е по-тежък
от един празен?

Рецепта

ДЕТСКИ ПУМШ

Продукти за 4 порции

250 мл вода

250 мл сок от череша

250 мл сок от ябълка

2 пръчици карамфил

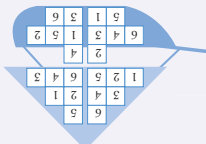
3 пръчици канела

2 л захар

Приготвяне

Разбъркайте водата и захарта в тенджерата. Нека да заври и след като захарта се разтопи, прибавете останалите продукти. Оставете сместа да ври още 5 мин. Най-накрая извадете от тенджерата пръчиците от карамфил и канела.

ОТГОВОР:

С любезното съдействие на

infobg
ИНФОРМАЦИОННИЯТ ПОРТАЛ ЗА АВСТРИЯ .at

Предстоящи събития

Българският кафе-театър

представя

17.10.2010

16 ч.

**ДА СИ ДЕБЕЛ, Е
КРАСИВО**

**СЕКС?
БЛАГОДАРИ!**

**КАКВО
УДОВОЛСТВИЕ!**

Комедия по
Дарио Фо

През ноември

ЖИВОТ В КАШОНИ

Гост: Николай Урумов

**ВЪЛШЕБНИЯТ
ЦИЛИНДЪР**

Представление за деца

През декември

**МОЯ СТРАНА.
МОЯ БЪЛГАРИЯ**

Със смях и сълза за
България

1010 Wien, Schwedenplatz 2/Laurenzberg 5/
1 Stock/Top 9

За информация и резервация:
тел. 01/548-59-59, 0650/814-12-12
Вход € 5

26. 11. – 4. 12. 2010

19.30 Uhr bzw. 21.00 Uhr (außer Mo)

CLOWNFRAUENFESTIVAL 2010

Das internationale Clownfrauenfestival CLOWNIN bringt wieder die besten Clownfrauen aus aller Welt in die Stadt, mit wunderbar vielfältigen Stücken für erwachsenes Publikum. Neuentdeckungen aus Österreich bezaubern ebenso wie zahlreiche internationale Künstlerinnen. Zu sehen gibt es neben zwei Uraufführungen zahlreiche österreichische Erstaufführungen.

Info auf:

www.kosmostheater.at

FOTO Alex Jorgensen

09. 11. 2010

БИЗНЕС ФОРУМ

На 9 ноември във Виена ще се проведе бизнес форум за представяне на икономиката, бизнес климата и сфери за инвестиции на регионите Русе и Перник пред австрийския бизнес. Форумът се организира за трети пореден път по инициатива на Службата по търговско-икономическите въпроси във Виена (СТИВ) в сътрудничество с Федералната икономическа камара на Австрия и посолството на Р България. Очаква се на срещата да присъстват австрийски фирми от различни сфери, както и представители на други

икономически структури и сдружения с интерес към България.

„Проявеният интерес от австрийска страна и осъществените двустранни контакти досега показаха, че този бизнес форум е ефективна форма за представяне на бизнес климата в България и на възможностите за инвестиции в страната“, коментира г-н Валери Цеков, ръководител на Службата по търговско-икономическите въпроси, посолство на Р България в Австрия.

Форумът ще се проведе във Федералната икономическа камара на Австрия и ще бъде открит от нейния вицепрезидент д-р Рихард Шенц и посланика на Р България в Австрия.

09. 11. 2010

AWO-FORUM „BULGARIEN UND DIE EU-DONAURAUSTRATEGIE“

Das AWO-Forum „Bulgarien und die EU-Donauraumstrategie – Investitionsmöglichkeiten und Wirtschaftspotenzial. Vorstellung die Regionen Ruse und Pernik“ findet am 9. November in Wien (Rudolf Sallinger Saal, Wiedner Hauptstraße 63) statt und ist eine Veranstaltung der Außenwirtschaft Österreich (AWÖ) der WKÖ in Kooperation mit der Botschaft der Republik Bulgarien in Österreich, Wirtschafts- und Handelsabteilung. Viele

österreichische Firmen aus verschiedenen Branchen, sowie Stellvertreter anderer Organisationen und wirtschaftlicher Strukturen werden am Forum teilnehmen.

„Das Interesse seitens des österreichischen Publikums und die bis jetzt gegenseitig entwickelten Kontakte haben gezeigt, dass das Forum eine sehr effektive Form für die Vorstellung des Businessklimas in Bulgarien und der Investitionsmöglichkeiten im Lande ist“, kommentiert Herr Valeri Tsekov, Handelsvertreter der Republik Bulgarien in Österreich. Die Veranstaltung wird vom Vizepräsident der WKÖ Dr. Richard Schenz und dem bulgarischen Botschafter in Österreich eröffnet.

Deutsch durch Übung
Multimedia CD zum Erlernen der deutschen Sprache

„Deutsch durch Übung“ (Немски чрез практически упражнения) е много полезна програма, ако вече посещавате курс по немски или изучавате езика в училище или в университет, защото многобройните упражнения ви помагат да прегорвите и затвърдите вашите знания. Включена е цялата граматика: граматическите времена, пасив, спрежения, причастия...

Deutsch durch Übung
Немски чрез практически упражнения

computer cd-rom

www.german-learn.com

04. 11. 2010

ЦСКА срещу „Рapid“

На 4 ноември от 21,05 ч. на стадиона „Ернст Хапел“ във Виена ще се проведе среща между отборите на ЦСКА (София) и футболния клуб „Рapid“ (Виена). Първата среща между грандовете от групите на Лига Европа е в София на 21 октомври от 19 ч. на Националния стадион „Васил Левски“.

Повече информация:

www.skrapid.at,
www.cska.bg

04. 11. 2010

SK RAPID Wien vs. PFC
CSKA Sofia

Am 4. November um 21.05
Uhr am Ernst-Happel-Stadion
(Wien) PFC CSKA Sofia trifft
auf SK Rapid Wien.

Info auf:
www.skrapid.at,
www.cska.bg

04. 12. 2010

Изложба
ДУХ И МАТЕРИЯ В
СПИРАЛАТА НА ЖИВОТА

На 4.12. от 18 ч. в кафе-галерия „Гама“ във Фридрихсхоф (Бургенланд) се открива изложбата на Дафи Зарева „Дух и материя в спиралата на живота“ (eliza.georgieva@chello.at). Предизвикателство, докосване до невидимия свят, съзвучие с фината страна на вътрешния ни мир. Авторката е усмихната и многостранна личност. Дафи Зарева е клиничен психолог, логопед, социален педагог, хомеопат, преподавател по тайчи, йога, суджок, иглоте-

ТЕКСТ Елица Рилска

рапевт, пранолечител, арт-терапевт и др. Основният принцип на нейната дейност и същността на семинарите, които организира, е принципът на триначалието – закона, по който се развива животът ни.

Новите земни вибрации, новите методи и пътища към самите нас и света в новото време са в центъра на усещанията ни, когато контактуваме с Дафи Зарева или наблюдаваме творбите ѝ. Очакваме много гости приятели и усмивки.

Werbung

TEXT Elitza Rilska

04. 12. 2010

Ausstellung
GEIST UND MATERIE IN
DER SPIRALE DES LEBENS

Am 4. 12. um 18h in die Kaffe-Gallery „Gamma“ am Friedrichshof wird die Ausstellung „Geist und Materie in der Spirale des Lebens“ eröffnet (eliza.georgieva@chello.at). Eine Herausforderung, eine Berührung der unsichtbaren Welt im Einklang mit unserem inneren Ich. Die Künstlerin Dafi Sareva ist eine vielfältige Persönlichkeit. Sie ist klinische Psychologin,

Logopädin, Sozialpädagogin, Homöopathin, Pranatherapeutin, Arttherapeutin, Nadeltherapeutin, Tai-Chi smile-, Su-jok- und Joga-Lehrerin.

Das Hauptprinzip ihrer Tätigkeit und der Kern ihrer Seminare ist die Dreifaltigkeit – das Gesetz unseres Lebens. Wenn man mit Dafi Sareva Kontakt aufnimmt, sind die neuen Vibrationen, die neuen Methoden und Wege zu uns selbst und in die Welt, in die Neue Zeiten im Zentrum unserer Empfindungen. Wir erwarten sehr viele Gäste, Freunde und ein Lächeln.

vib Vienna International Busterminal BLAGUSS

VIB: Öffnungszeiten täglich 6:30 - 21:00
1030 Wien, Erdbergstrasse 200 A, Tel. 01 - 798 29 00 - 0*

AIR KONA
www.airkona.com
информация и резервации:
ВИЕНА-СОФИЯ, тел: 0043 21 798290021
Замбуур, Линц, Франк-Лобн
тел: 0043-676 5533 451
СОФИЯ-ВИЕНА, тел: 00359 21 798 11 11

Българите в Австрия

КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА СПИСАНИЕТО
Годишен абонамент – € 12

Банкова сметка

Kulturverein Bulgaren in Österreich,
Erste Bank, PLZ 20111,
Kontonr. 28714074000

Ако извършвате превода електронно с e-banking:

- в полето **Приложение (Verwendungszweck)** напишете *Abonnement*;
- в полето **Допълнителен текст (Zusatztext)** напишете името и адреса си.

WIE IST DIE ZEITSCHRIFT ZU ABONNIEREN
Jahresabonnement – € 12

Konto

Kulturverein Bulgaren in Österreich,
Erste Bank, PLZ 20111,
Kontonr. 28714074000

E-banking:

- im Feld **Verwendungszweck** schreiben Sie bitte *Abonnement*;
- im Feld **Zusatztext** geben Sie Ihren Namen und Adresse bekannt.

Mag. Zlatka Bojtcheva

GERICHTS- UND
KONFERENZDOLMETSCHERIN
Bulgarisch, Russisch, Italienisch
1050 Wien, Pilgramgasse 11
Mobil 0664/355-72-62
E-Mail zlatka_bojtcheva@hotmail.com

Mag. Vessela Makoschitz

ALLGEMEIN BEEIDETER GERICHTS-
DOLMETSCHER FÜR BULGARISCH
1060 Wien, Luftbadgasse 11/1
Tel. 0664/412-67-25, Fax 01/585-20-68
E-Mail Vessela.Makoschitz@chello.at

Mag. Hristina Wolfsbauer

GERICHTSDOLMETSCH UND
ÜBERSETZERIN FÜR BULGARISCH
1020 Wien, Heinestr. 24–28/3/29
Tel. 01/212-53-80, Fax 01/219-78-04,
Mobil 0676/498-73-60

Mag. Dora Ivanova

GERICHTSDOLMETSCHERIN
BULGARISCH UND RUSSISCH
1040 Wien, Margaretenstr. 21/1/4
Tel. 01/586-63-34, Fax 01/586-22-69,
Mobil 0676/421-39-10
E-Mail dora.ivanova@chello.at
<http://dora.ivanova.at>

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕДИКЮР

Извършва се по домовете
Тел. 0699/100-047-82

SICHERHEIT ZU GÜNSTIGEN PREISEN

MAUER locking systems TÜV-CERT
• Hoch-Sicherheits-Zylinder MAUER
LOGO® (секретни ключалки с
патентован профил)
• Balkenschlösser für ein- und zweiflü-
gelige Türen
1060 Wien, Lehar Gasse 17
Tel. 0676/303-71-78

COMPUTERREPARATUR

Schnell und günstig
Tel. 0650/338-76-52

NK-BUCHHALTUNGS OG

Firmengründung, Buchhaltung,
Lohnverrechnung, Jahresabschluss
Wir sprechen Ihre Sprache: Bulga-
risch, Serbisch, Russisch, Deutsch
Tel. 01/971-30-28, 0676/360-23-18,
0650/72-72-220

Немски за свободното време

Говоря със загадки, фигуративно, намеквам нещо

Който говори завоалирано, не използва директни думи. Противоположност на този израз е да „говориш директно (без да се съобразяваш)“.
Разпространен ироничен отговор за изразена критика чрез намеци е изразът „Vielen Dank für die Blumen“, който потвърждава, че критиката е разбрана, или отбелязва, че критиката е била отправена твърде директно.

Намекнах му, че вече е достатъчно голям сам да си изкарва парите.

Etwas durch die Blume sagen/verblümt sagen

Wer verblümt redet, sagt etwas aus, ohne direkte Worte zu gebrauchen. Den Gegensatz dazu stellt unverblümt dar: Wer etwas unverblümt sagt, äußert sich geradeheraus und ohne Rücksichtnahme.

Eine verbreitete ironische Erwiderung auf durch die Blume oder unverblümt geäußerte Kritik ist „Vielen Dank für die Blumen“, was entweder ausdrückt, die versteckte Kritik verstanden zu haben, oder darauf hinweist, die Kritik sei allzu offen geäußert worden.

Ich habe ihm durch die Blume zu verstehen gegeben, dass es er alt genug sei, um sein Geld selber zu verdienen.

Важни адреси

Посолство на Р България
1040 Wien, Schwindgasse 8
Тел. +43 1/505-31-13,
www.bulgaria.bg

Български културен институт
„Дом Витгенщайн“
1030 Wien, Parkgasse 18
Тел. +43 1/713-31-64,
www.haus-wittgenstein.at

Българо-австрийско училище за
занимания в свободното време
„Св. св. Кирил и Методий“
1040 Wien, Kühnplatz 7/10
Тел. +43 699/818-44-088,
www.bulgarische-schule.at

www.bulgaren.org

НОВ
ДИЗАЙН

NEUES
Design

НОВО

Вече можете да сваляте старите броеве на списанието като PDF документ от менюто *Архив*

АКТУАЛНО

Новините от живота на общността ще намерите на заглавната страница

NEU

Ab sofort haben sie die Möglichkeit die alten Ausgaben als PDF-Dokument unter *Archiv* herunterzuladen

AKTUELL

Die Berichte über die Aktivitäten unserer Comunity finden Sie direkt auf der Anfangsseite

Годишен абонамент – € 12

Преведете сумата от € 12 на посочената банкова сметка (*Kulturverein Bulgaren in Österreich, Erste Bank, PLZ 20111, Kontonr. 28714074000*), като в полето **Verwendungszweck** напишете *Абонамент*, а в **Допълнителен текст** – името и адреса си.

Единична цена € 2,50

Можете да закупите от
Teleconcept Trade Agency GmbH
1040 Wien, *Margaretenstraße 8*

Jahresabonnement – € 12

Überweisen Sie die Summe von € 12 auf das Konto (*Kulturverein Bulgaren in Österreich, Erste Bank, PLZ 20111, Kontonr. 28714074000*). Im Feld **Verwendungszweck** schreiben Sie bitte *Abonnement* und im Feld **Zusatztext** geben Sie Ihren Namen und Adresse bekannt.

Einzelpreis € 2,50

Sie können kaufen bei
Teleconcept Trade Agency GmbH
1040 Wien, *Margaretenstraße 8*